

M Õ T E S T A T U D E L U

PÄÄSETEE

MORAALNE TERRORISM

*Mis vahe on õigel ja
valel, heal ja halval?*

KAKS ISANDAT SÕJAS

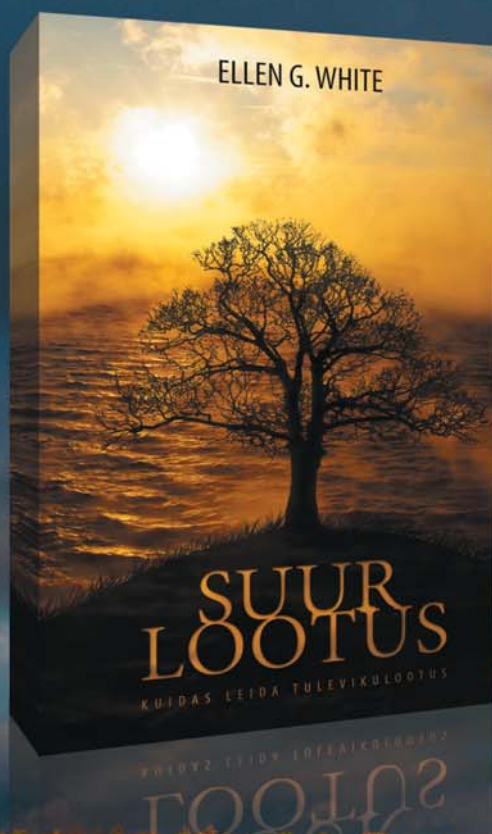
*Me näeme seda, me tunneme
seda, me kogeme seda – mitte
üksnes enda elus, vaid suuremas
mastaabis, maailma sündmustes.*

KAS MEIL ON VEEL LOOTUST?

*Kas on põhjust loota?
Mis põhjus see on
ja kas peaksime
seda uskuma?*

VALELIKKUS : ARMUKADEDUS : AHNUS : VIHKAMINE : AVASTAMINE : LAHENDUSED : LOOTUS

Suur lootus. Ellen G. White

„Suur lootus“ on adaptatsioon Ellen G. White'i Ajastute konflikti seeriasse kuuluvast raamatust „Suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel: kirikulugu“. See paigutab kõik – meie elu, kannatused, patuprobleemi, Jumala lahendused jne – suure võitluse konteksti, näidates, kuidas Jumala armastus juhib ajalugu, kujundab meie maailma ja saavutab lõpliku võidu.

pood.advent.ee

Kogudustest, vt lk 63.

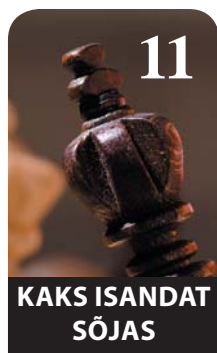
Elu täis rõõmu.

Kuusteist autorit jagavad oma lugusid ja mõtisklevad Jumalast, kes on olnud kesksel kohal nende enda kogemustes nii minevikus kui jätkuvalt siiani välja. Need on lood katsumustest, kahtlustest, valust, valgustusest, avastamisest ja rõõmust.

Kui sul on kunagi olnud huvi piibli ja selle tõelise tähenduse vastu, siis on nüüd paras aeg asja lähemalt uurida. Võib-olla omandab piibel esimest korda sinu jaoks tähenduse. Võib-olla leiad, et selle suurema Loo sees on sinulgi oma lugu.

PÄÄSETEE

SISUKORD

11

**KAKS ISANDAT
SÖJAS**

Mis jõud need on? Kas need on kõigest meie kujutlusvõime vil? Kui mitte, siis kust nad pärit on, mida nad tahavad ja kuidas oleme nendega seotud?

31

**VÕTA RAHA JA
LASE JALGA**

Sel ajal kui ärihaid võtavad raha ja sellega jalga lasevad, võitlevad loendamatud rahvahulgad vaesuse, nälja ja kodutusega.

34

**MORAALNE
TERRORISM**

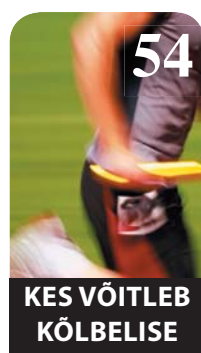
Mis vahe on õigel ja valel, heal ja halval?

43

**KUI LAPSED
SUREVAD**

Kuidas suudame vastata leinavate vanemate küsimusele, miks nende imik sureb?

54

**KES VÕITLEB
KÕLBELISE
RIKUTUSE
VASTU?**

Inimesed, kellele on antud valiku- ja tahtevabadus, tegid valed valikud ja seetõttu „on kogu maailm Jumala ees süüdi“.

Ja veel ...

KÕLBELISE RIKUTUSE ALGUS
MIKS ME SIIN OLEME?
JUMALA JA KURJUSE KOKKUPÕRGE
KURJUSE TEGEVUS
INIMLIKEST SOOVIDEST
ASJADE JUMALDAMINE
PÜHAD LEHMAD
INIMENE LABORIKITLIS
SURNUD
KÕLBELISE RIKUTUSE KESKEL
VÕIMUIHA
POLE JUMALAT, POLE ÕIGLUST
KAS MEIL ON VEEL LOOTUST?

4
5
8
14
17
18
21
24
27
30
37
40
46

NURGELISED RINGID
USSITOIT
PÄÄSTMINE
VIIMANE HOIATUS

47
50
57
60

Kõlbelse rikutuse

ALGUS

Ateist Alex Rosenberg väidab, et elu on kõigi oma kannatuste, valu ja rikutusega sisuliselt mõttetu.

Ateist Alex Rosenberg väidab, et elu on kõigi oma kannatuste, valu ja rikutusega sisuliselt mõttetu.

Tema lahendus? Tarbi uimasteid.

„See, mida neil on vaja,“ kirjutab ta, „kui hommikul on mõttetuse tõttu võimatu voodist tõusta, on Prozac.“¹

Kuid suurem osa meist ilmselt ei pea uimastite kasutamist probleemidega toimetulemisel väga rahuldavaks mooduseks.

Ent missugune on siis elu võitluste, probleemide ja tragöödiate lahendus? Kas meid on mõistetud valu, pettumusi ja rikutust kannatama, ilma mingite selgituste ja vastusteta ning lootuseta millelegi praegusest paremale? Kas see saatus ootab meid kõiki?

Mõned vastaksid: „Jah, täpselt see ongi meie osa.“ Teised ütleksid siiski: „Ei, mitte mingil juhul!“

Meie maailm on kõlbeliselt laostunud ja (vaadakes tõele silma) me kõik oleme sellega nakatunud. Aga kui me kord jõuame arusaamisele, *kuidas* see rikutus algas ja kust see alguse sai, siis võime leida, et pääsetee ja vabanemislootus on tõepoolest olemas. Kas võiksime alguse kohta teada saada mõista, kuidas see võiks lõppeda?

Loe edasi ja ava oma mõistus suurema, olulisema ja lootusrikkama reaalsuse võimalusele, kui sa varem iial oled ette kujutanud!

¹ Alex Rosenberg, (26.09.2011). „The Atheist’s Guide to Reality: Enjoying Life without Illusions“ (Norton. Kindle Edition), lk 281.

Miks *me siin* oleme?

„Tundub, nagu oleks meid siia lihtsalt maha pandud,“ ütles mulle üks naine hiljuti, „ja keegi ei tea, miks.“ Annie Dillard¹

Keegi ei tea, miks. Võib-olla tõesti, kuid paljud inimesed arvavad end kindlasti teadvat. Nad usuvad, et meid on siia lihtsalt maha pandud, puhtjuhuslikult, õnnekombel, muud midagi. Kõigel – alates Sombrero galaktikast kuni Shakespeare'i sonettideni – on materiaalne päritolu. Kõik, mis eksisteerib, koosneb *ainult* aatomitest ja aatomisestest osakestest, millest aatomid koosnevad. Sellest vaatepunktist on armumise ja seedetegevuse ainus erinevus molekulid, mis on kummassegi protsessi kaasatud.

Kui see vaatepunkt on õige, tähendab: pole mõtet, plaani ega eesmärki ei meie ega universumi jaoks, kuhu oleme aheldatud Päikesest kolmandale kivile. Randmele okastraadi tätoveeringu joonistamine on teadlikum mõte kui elu loomine Maal. Nobeli auhinna laureaat, teadlane Steven Weinberg kirjutas oma raamatus „Esimesed kolm minutit“ sageli tsiteeritava kuulsa (kurikuulsa?) lause: „Mida mõistetavam universum tundub, seda mõttetum see näib.“²

Kuid vastandina sellele seisukohale on olemas niisugune vaatepunkt, mis hõlmab laiemat ja suuremat kui üksnes puhtmaterialistliku loomise piiratus – kõik loodu on pärit Jumalast. Me eksisteerime ja oleme siin mitte juhuslikult, vaid eesmärgiga, mida saab mõista läbi loodu, mis tunnistab Looja olemasolust. Nagu piiblis selle teema kohta kirjutatakse: „Taevad jutustavad Jumala au ja taevaletu kuulutab tema kätetööd.“ (Psalmid 19:1)

Viimase saja aasta jooksul on teadus andnud (kuigi tahtmatult) sellele vaatele hoogu juurde. Tuhandeid aastaid arvasid inimesed, et meie universum on alati eksisteerinud, et see on igavene. Järelikult ei olnud vaja spekuloida, kuidas see siia sai, kuidas see loodi, sest see oli *alati* olemas. Sel polnud algust ja seda polnud loodu.

Ent viimasel sajandil on silmapaistvad teaduslikud tõendid näidanud, et universum on tõepoolest loodu, et oli aeg, mil seda polnud. Suure Paugu teooriale vastavalt tekkis universum (aeg, ruum, materia ja energia)

umbes 13 miljardit aastat tagasi. See seisukoht on hämmastaval moel kujundanud mõtteid Jumala olemasolu kohta. Tegelikult aitas Suure Paugu teooria pöörata „maailma kurikuulsaima ateisti“ Anthony Flew deismi, sest ta mõistis, et loodud universumil peab olema Looja ja kes muu see võiks olla kui Jumal. Kui Suure Paugu teooriat esmakordselt esitati, ärritas see Nõukogude Liidu haritlaskonda, kes mõistis, et loodud universum viitab Loojale ning see kontseptsioon on vastupidine ateistlikule marksismile.

Mõte, et universumil oli algus, tõstatab ilmselge küsimuse: kes või mis sellele alguse pani? Tavapäraselt mõistetakse, et luua suudab üksnes see, kes või mis on loodavast kõrgemal. (Kas Leonardo da Vinci polnud siiski „Mona Lisast“ kõrgemal?) Seega, ükskõik mis käivitas Suure Paugu, see pidi olema piisavalt võimas, et panna liikuma jõud, mis tekitasid elu Maal, rääkimata miljardite galaktikate eksistentsist. Ja kes või mis muu saaks see olla kui Jumal, sest kes või mis on universumist endast kõrgemal?

Teine ainus loogiline seletus on, et mitte miski lõi universumi.

Mitte miski?

Jah, just täpselt nii arvavad praegu paljud universumi loomise kohta.

„Tundub võimatu olevat, et mitte millestki saab miski,“ kirjutas Bill Bryson, „kuid fakt, et kord polnud midagi ja nüüd on universum, tõestab, et see on võimalik.“³

„Kujuteldavalt,“ kirjutas füüsik Alan Guth, „võib kõik luua mitte millestki. Ja see „kõik“ võib sisaldada palju enamat, kui me suudame näha. ... On õiglane öelda, et universum on ülim tasuta lõuna.“⁴

„Kuna on olemas niisugune seadus nagu gravitatsioon,“ kirjutas väidetavalt maailma kõige kuulsam elus olev teadlane Stephen Hawking, „saab universum ise end mitte millestki luua ja ta teeb seda.“⁵

Mis siin toimub? Miks need inimesed ütlevad, et universum on tekkinud *mitte millestki*?

Vastus on lihtne: mitte miski on ateisti jaoks ainus loogiline variant, sest kui universumi tekke taga on keegi muu kui igavene,

Suurbritannia uuringufirma ComRes värske küsitluse põhjal usuvad nooremad inimesed (18–34-aastased), et Jumal on universumi eksistentsi põhjus, tõenäolisemalt kui need, kes on 55-aastased ja vanemad (31% vs 24%). Naised usuvad meestest tõenäolisemalt (30% vs 22%), et Jumal lõi universumi.

www.comres.co.uk/poll/668/premier-christian-radio-universe-poll.htm

Kui ma tean, et mina olen Jumala loodu, olen kohustatud ka mõistma ja meeles pidama, et kõik teised ja kõik muu on samuti Jumala loodud.

Maya Angelou, kirjanik ja luuletaja

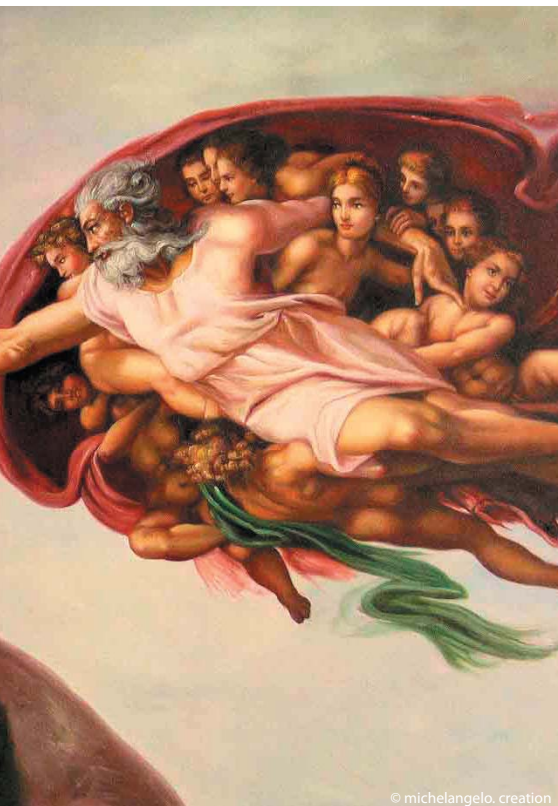
Erinevus konstruktsiooni ja loodu vahel on just see: konstrueeritud asja saab armastada alles pärast seda, kui see on konstrueeritud, kuid loodud asja armastatakse juba enne selle eksisteerimist.

Charles Dickens

mitteloodu Jumal (nagu piibli Jumal), siis mis iganes see ka oli, pidi see tekkima enne seda, mis omakorda pidi tekkima veel enne ja nii edasi kuni lõpmatusse minevikku. Isegi kui teadlased suudaksid meie päritolu lahti harutada kuni kõige põhjapanevama võimaliku tasemeni, pidi selle taseme tekitamiseks

STATISTICS

QUOTES

© michelangelo. creation

eelnema miski, mis andis seadused, põhimõtted ja valemid, et universumi moodustumine oleks võimalik. Ja mis iganes sellele eelnes, ka sel oli vaja midagi eelnevat, mis selgitaks, kuidas see tekkis ja nii edasi ja edasi kuni lõputult tagasi. See ei lõpeks iial, sest ükskõik missugune selgitus vajaks ise selgitust.

Ainus tee sellest ummikust välja on üks kahest võimalusest. Esimene on, et igavene Jumal lõi universumi ja kuna igavene Jumal on alati eksisteerinud, ei ole vaja selgitust, kuidas ta tekkis. Ta oli alati olemas ja punkt. Teine võimalus on, et mitte miski lõi universumi, sest mitte miski – vastandina millelegi muule (välja arvatud igavene Jumal) – ei vaja selgitust. Pealegi, see on mitte miski ja mitte miski pärineb ju mitte millestki.

Lühidalt on meile jäänud üks kahest valikust: „Alguses lõi Jumal taeva ja maa“ (1. Moosese 1:1) või „Alguses lõi mitte miski taeva ja maa“.

Kumb variant tundub loogilisem?

Seepärast kutsun sind üles mõtlema meie päritolu tähendusele, kui elu murede ja raskustega võideldes vahel imestad, miks meid on siia lihtsalt maha pandud. Ühes loos on meie eksistents pärit mitte millestki, teises on meil armastav ja võimas taevane Isa. Peale selle, et Jumala variant on kõige loogilisem (vaata alternatiivi), on see ka ainus, mis annab lootust pääseda süngest maailmast ja veelgi hullemast tulevikust.

Kuulus briti kirjanik Bertrand Russel ütleb inimese päritolu ateistlike eelduste järgluseks meie saatuse kohta, et „ei tuli, kangelaslikkus ega mõtete või tunnete tugevus suuda kaitsta inimese elu pärast hauda; et inimõistuse keskpäevane heledus on määratud kustuma päikesesüsteemi ääretus surmas ning et kõik inimeste saavutused maetakse paratamatult varemets universumi rusude alla“⁶

See on üks võimalus asja näha. Teine on niisugune: „Sest otsekui uus taevas ja uus maa, mis ma teen, püsivad minu palge ees, ütleb Issand, nõnda püsib ka teie sugu ja teie nimi.“ (Jesaja 66:22)

Ent siiski, kui Jumal on hea, miks oleme lihtsalt maha pandud siia maailma, mis on täis valu, kannatusi ja kurjust? Kes on see Jumal, missugune ta tegelikult on ja missugust lootust pakub ta meile, et pääseksime kurjusest ja rikutusest, mis jälitab meid lausa hauani?

¹ Annie Dillard, „Annie Dillard Reader“ (HarperCollins e-books), lk 525.

² Steven Weinberg, „Esimesed kolm minutit: arutlus universumi tekkest“ (Tallinn 1988).

³ Bill Bryson, „Kõiksuse lühiajalugu“ (Tallinn, 2006).

⁴ Tsiteerinud toimetaja Dennis Richard Danielson raamatus „The Book of the Cosmos“ (Perseus Publishing, Cambridge, Mass, 2000), lk 483.

⁵ Stephen Hawking, Leonard Mlodinow (7.09.2010), „The Grand Design“ (Kindle Locations 1817–1818. Random House, Inc.. Kindle Edition).

⁶ Bertrand Russell, „A Free Man's Worship“. www.users.drew.edu/~jlenz/br-fmw.html

„Olime sõdinud rohkem kui kaks aastat,“ kirjutas ta, „ja tapmisest oli saanud igapäevategevus. Ma ei tundnud kellelegi kaasa. Mu lapsepõlv oli mööda saanud, ilma et ma seda märganud oleksin, ja mulle tundus, et mu süda on jäätunud.“

JUMALA JA KURJUSE

kokkupõrge

Tadeusz Borowski sündis 1922. aastal Poolas. Kui ta oli 21-aastane, saatsid natsid ta poliitilise vangina Auschwitzi sunnitööle. Ent selle loo lõpp on valusalt ja traagiliselt irooniline: kuigi Tadeusz Borowski ei pidanud minema gaasikambrisse, ei suutnud ta seista silmitsi oma sisemiste deemonitega ning tegi 1951. aastal enesetapu.

Ta gaasitas end.

Kirjanik Borowski kirjeldab üht judinaid tekitavat juhtumit laagrist. Tema ja teised poliitvangid mängisid jalgpalli platsil, mis asus selle koha lähedal, kuhu toodi rongitäite kaupa juute hukkamisele. Ühel päeval väravavahina platsil olles märkas ta, et saabunud oli kaubarong ja maha aeti tuhandeid inimesi, kes koondati jaamaesisele. Ta pööras ringi ja jätkas mängu, ent mõne minuti pärast tagasi vaadates nägi ta perrooni tühja olevat.

Teisisõnu – mõne tõrje, võib-olla mõne osava pealelöögi ja söödu järel olid tuhanded ära viidud ja mõrvatud. Ning mängijad, kellest suurem osa ei pannud seda isegi tähele, jätkasid lihtsalt mängu!

Asi polnud selles, et need mehed olid ilmingimata halvad. Nad olid lihtsalt – nagu me kõik – kurjuse karmuses ja üldises levikus kalgistunud. Kes meist ei kuulaks või vaataks telerit või loeks rahulikult ühest tragöödiast teise järel, jätmata hommikusöögist ainsatki suutäit pooleli? „*Kuulsid, kallid, BBC ütleb, et Ugandas suri eelmisel nädalal viis tuhat last koolerapuhangu tagajärjel? Ulata palun suhkrut.*“

„Mida sa tegid,“ kirjutas Annie Dillard, „30. aprillil 1991. aastal, kui tormilained uputasid 138 000 inimest? Kus sa olid, kui kuulsid esimest korda neid šokeerivaid südantlõhestavaid uudiseid? Kes sulle seda rääkis? Missugused täpselt olid sinu tunded? Kellele sa rääkisid? Kas sa nutsid? Kas sinu ahastus kestis päevi või nädalaid?“¹

Ole lahke, suurem osa neist, kes sellest üldse kuulsid, muretsesid ilmselt rohkem sellepärast, et nende jalgpallimeeskond kaotab poolfinaalis, kui 138 000 uppunu pärast Bangladeshis.

Ishmael Bea oli lapssõdur kodusõjas oma kodumaal Sierra Leones. Ta võeti sunniviisiliselt 13-aastaselt armeesse mässuliste vastu võitlema. Mõne järgneva aasta jooksul muudeti see rõõmus laps, kes oleks pidanud koolis käima, uimastisõltlaseks ja õpetati tapma, mida ta tegi väga osavalt ja väledalt.

„Olime sõdinud rohkem kui kaks aastat,“ kirjutas ta, „ja tapmisest oli saanud igapäevategevus. Ma ei tundnud kellelegi kaasa. Mu lapsepõlv oli mööda saanud, ilma et ma seda märganud oleksin, ja mulle tundus, et mu süda on jäätunud.“²

Aga kui Ishmael oli 16-aastane, päästis UNICEF ta ja tõi koos teiste lapssõduritega rehabilitatsioonikeskusesse, kus neid püüti uimastitest võõrutada ja ühiskonda tagasi loimida. See kõik kõlab hästi, välja arvatud üks suur probleem: heade kavatsustega UNICEF-i töötajad olid pannud ühte ja samasse rehabilitatsioonikeskusesse need lapssõdurid, kes oli valitsusvägedes, ja need, kes olid mässuliste poolel!

„Neile polnud pähegi tulnud,“ kirjutas Ishmael, „et keskkonnamuutus ei tee meist veel normaalseid poisse. Me olime ohtlikud ja ajupesuga programmeeritud tapma.“³

Sealsamas õues ründasid mõned mässulised lapssõdurid valitsusvägede lapssõdureid tääkidega. Ishmael tõmbas sissesemugelatud granaadilt splindi ja viskas nende poole. *Granaadi.* Sõjaväepolitseinikud tulid jooksuga kaklust lahutama. Poisid löid nad pikali, haarasid nende relvad ja hakkasid üksteist tulistama.

Mida muud nad oleksid pidanud tegema? Need poisid olid tuttavad üksnes vägivalлага. Nii pidid nad käituma, nii oli võimalus ellu jääda. Niiviisi toimis nende maailm.

Me peame endastmõistetavaks seda, mida ei tohiks. Seepärast oleme oma keskkonnaga niivõrd kohanenud, et isegi kõige karmimad seigad ei häiri meid ja me muutume nende suhtes äärmiselt tundetuks.

Muidugi pole me niisugused nagu Sierra Leone lapssõdurid. Kuid me pole ka väga erinevad. Oleme harjunud sellega, millega ei tohiks harjuda. Me peame endastmõistetavaks asju, mida ei tohiks. Seepärast oleme oma keskkonnaga niivõrd kohanenud, et isegi kõige karmimad seigad ei häiri meid ja me muutume nende suhtes äärmiselt tundetuks. Stalin ütles pärast kaaskommunisti naise hukkamist meeleteitel mehele: „Ära muretse, Boris, me otsime sulle uue naise.“

Vietnami mälestustes kirjutas kirjanik Philip Caputo, kui idealistlikult soovis ta reageerida John F. Kennedy kuulsale väljendile: „Ära küsi, mida sinu riik saab sinu heaks teha – küsi, mida sina saad oma riigi heaks teha.“ Ta arvas, et suudab teha midagi oma riigi heaks Vietnamiis teenides.

Ta kirjutas: „Kennedy-aegses patriootlikus innukuses küsisime, mida me saame oma riigi heaks teha, ja riik vastas: „Tapke vietskonge.““⁴

Vägivald, hullumeelsus ja nüristav tapmine tegid oma osa, kuni ohvitserid tulid välja uue

strateegiaga, motiveerimaks sõdureid võitlema. „Nüüdsest alates,“ kirjutab Caputo, „anti kompanii igale merejalaväelasele, kes tappis tõestatult vietakse, lisaõllenorm ja lisa-aeg selle joomiseks. Kuna meie mehed olid nii kurnatud, teadsime, et vaba aja lubadus on sama suur stiimul kui õllenormi suurendamine. Nii läksime kaasa kapteni poliitikaga selle moraalse tähenduse kohta märkusi tegemata. Selle tasemeni langesime kõrgest ideaalist, kus olime olnud aasta varem. Me hakkasime inimesi tapma mõne õllekannu ja joomiseks mõeldud aja eest.“⁵

MEES, KES SMUGELDAS END AUSCHWITZI

Denis Avey on igas mõttes tähelepanuväärne mees. Teises maailmasõjas oli ta julge ja kindlameelne sõdur. Saksalased võtsid ta kinni ja panid vangilaagrisse, mis oli ühendatud Saksa suurima koonduslaagriga Auschwitzis.

Ent tema tegevus laagris oli tõeliselt erakordne. Kui miljonid oleksid teinud ükskõik mida, et välja saada, siis hr Avey smugeldas end korduvalt laagrisse sisse.

Praegu, mil ta on 91-aastane ja elab Derbyshire's, ütleb ta, et tahtis näha, mis seal tegelikult toimub, ja välja uurida tõe gaasikambrite kohta, et teiste sellest rääkida. Ta teab, et võttis „hullu riski“.

Ta korraldas nii, et vahetas korraga üheks ööks kohad juudist vangiga, keda ta oli usaldama hakanud. Ta vahetas oma vormi rüüaste ja nüruste riietega, mida mees pidi kandma. Auschwitzis asukale tähendas see väärtuslikku toitu ja puhkust Briti laagris, samas kui Denise jaoks oli see võimalus koguda fakte seestpoolt.

www.news.bbc.co.uk/1/hi/8382457.stm

Ükskõik kui kalgistunud me kurjuse suhtes oleme, see on inimeksistenti lahutamatu osa juba päris algusest peale. Hulk aega tagasi, piibli esimese raamatu esimestes peatükkides on inimeste olukorra kohta öeldud: „Issand nägi, et inimese kurjus maa peal oli suur ja kõik ta südame mõtlemised iga päev üksnes kurjad“ (1. Moosese 6:5). Mõned ütlesid viimasele sajandile tagasi vaadates, et elu pole just palju muutunud.

Kurjuse küsimus on olnud inimkonna üks kohutavamaid probleeme ja see jääb nii. Mõned on väitnud, et kurjus on pelgalt illusioon või et kurjus on lihtsalt millegi hea puudumine. Mõned väidavad, et kurjus on kultuuriline, suhteline ning et seda, mida ühes ühiskonnas peetakse halvaks, peetakse teises normaalseks või isegi heaks ning et me ei peaks hukka mõistma, sest mis annab meile siin kultuurimiljööös õiguse mõista kohut selle üle, mida inimesed teises kultuuris teevad.

Kuid piibli väljendus on selge: kurjus on reaalne, kurjus on vastuolus Jumala tahtega ning kurjust karistatakse ja see hävitatakse lõpuks. Võib tõesti väita, et kõige elementaarsemal tasemel pole piibel ja selles kirjeldatud lunastusplaan midagi muud kui vaid lugu, jutustus sellest, kuidas Jumal annab inimkonnale ükskord lõplikult pääsetee kurjusest ja selle piinarikastest tagajärgedest.

Aga ükskõik kui hästi see kõlab, see toob kõige keerulisema, kuid ometi kohase küsimuseni kurjuse kohta: kui Jumal on olemas ja kui Jumal on nii hea, lahke ja armastav,

siis kuidas kurjus üldse alguse sai? Kuidas ta lepib kurjusega, ja kannatustega, mida see põhjustab, piibli Jumal, kes armastab meid nii väga, et saatis Jeesuse meie eest ristil surema?

Head küsimused, tegelikult nii head, et väärivad häid vastuseid. Seepärast loe edasi.

¹ Annie Dillard, Harpers, jaanuar 1998, „The Wreck of Time“, lk 53.

² Ishmael Bea, „Kaugel ära. Lapssõduri mälestused“ (Tallinn 2009), lk 143.

³ Samas, lk 152.

⁴ Philip Caputo, „A Rumor of War“ (Henry Holt; New York, 1996), lk 230.

⁵ Samas, lk 311.

Me näeme seda,
me tunneme
seda, me kogeme
seda – mitte
üksnes enda elus,
vaid suuremas
mastaabis,
maailma
sündmustes.

KAKS ISANDAT SÕJAS

Kas sa oled näinud 2008. aasta dokumentaalfilmi „Man on Wire“, kus on mõned hambaid plagisema panevad minutid 1974. aastast, kui prantslane Philippe Petit lasi kinnitada Manhattanil kaksiktornide vahele trossi ja kõndis sellel? All asuv linn oli peaaegu kangestunud, jälgides hämmastusega, kuidas tal õnnestus hoiduda ühele või teisele poole kukkumast.

Kas sa oled tundnud end kunagi Philippe Petit' moodi, nagu käiksid köiel ja püüaksid hoida tasakaalu, et mitte ühele ega teisele poole kukkuda, teadmata, missugune valik heidab sind ühte või teise kuristikku? Kas sa oled kunagi tundnud, et oled kistud nähtamatute jõudude vahelisse võitlusse, kus kumbki püüab sind enda poole tirida?

Sa pole üksi.

Luuletaja T. S. Eliot kirjutab: „Maailm teiseneb ja maailm muutub, kuid üks asi ei muutu. Kogu mu elus on üks, mis pole muutunud – igavene võitlus Hea ja Kurja vahel.“¹

Kaasaja mõjukamaid filosoofe Friedrich Nietzsche ütles: „Teeme kokkuvõtte. Kaks vastandlikku väärtust, „hea ja halb“, „headus ja kurjus“, on maa peal tuhandeid aastaid olnud kohutavas võitluses.“²

„Kõigepealt,“ kirjutab 16. sajandi teoloog Erasmus, „peame olema pidevalt teadlikud faktist, et kõige paremini saab elu siin all iseloomustada kui pidevat sõda.“³

Kuid me ei pruugi olla teoloogid, luuletajad või filosoofid, et tajuda selle võitluse reaalsust.

Kes poleks tundnud vastuolu, lahingut, võitlust vastanduvate jõudude vahel iseenda mõistuses, südametunnistuses või südames? *Kas peaksin oma töö juurest varastama, eriti seetõttu, et mu ülemus on nõme? Kas peaksin sõpradele valetama? Mis saab nende seksuaalsete lähenemiskatsetega, mida see abielus naine töö juures minu suhtes teeb?*

Pole mingit kahtlust, paljud inimesed tunnetavad võitlust vastanduvate jõudude, hea ja halva, õige ja vale vahel. Me näeme seda, me tunneme seda, me kogeme seda – mitte üksnes enda elus, vaid suuremas mastaabis, maailma sündmustes.

Mis jõud need niisugused on? Kas need on kõigest meie kujutlusvõime vilid? Kui mitte, siis kust nad pärit on, mida nad tahavad ja mis seos on neil meiega?

Üks on kindel: meie universum on suur ja tunduks sõna otseses mõttes uskumatu ruumiraiskamisena, kui asustatud oleks ainult meie väike planeet. Paljud ei usu, et me oleme üksinda. Teadusharu nimega astrobioloogia tegeleb mõistuliku elu otsimisega mujal kosmoses. Aga kui astronoomid suunavad tundlikud masinad tähtede poole lootuses kuulda mingitki laadi intelligentset pominat või piuksu, on pühas piiblis selgelt välja toodud see, mida teadus pelgalt oletab: Maa ei ole universumis ainus asustatud paik.

„Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega, selle pimeduse

maailma valitsejatega, kurjade taevaluste vaimudega“ (Efeslastele 6:12).

„Mulle tundub, et Jumal on meid, apostleid, pannud kõige viimasele kohale nagu surmamõistetuid areenil kogu maailmale vaadata, nii inglitele kui inimestele“ (1. Korintlastele 4:9).

„Ent ühel päeval, kui Jumala lapsed tulid ja seisid Issanda ees, tuli ka saatan nende sekka. Ja Issand küsis saatanalt: „Kust sa tuled?“ Ja saatan vastas Issandale ning ütles: „Maad mööda hulkumast ja rändamast.““ (Iiobi 1:6–7)

Juba ainult neist mõnest tekstist näeme mitte üksnes üleloomulike olevuste eksistentsi mujal, vaid ka seda, et nad mõjutavad meid siin Maa peal ja et mõned neist on varjamatult vaenulikud.

Kõige võimsamad salmid selle kohta, mis kosmilise võitluse kulisside taga tegelikult toimub, on siin:

„Ja taevas tõusis sõda: Miikael ja tema inglid hakkasid sõdima lohega, ning lohe sõdis ja tema inglid. Lohe ei saanud võimust, ja enam ei leidunud neile aset taevas. Suur lohe heideti välja, see muistne madu, keda hüütakse Kuradiks ja Saatanaks, kes eksitab kogu ilmamaad – ta heideti maa peale ja tema inglid heideti koos temaga. ... Seepärast rõõmustage, taevad, ning teie, kes neis viibite! Häda maale ja merele, sest kurat on tulnud alla teie juurde; ta on suures raevus, teades, et tal on aega üürikeseks.“ (Ilmutusraamat 12:7–9, 12)

Ühesõnaga, väljaspool meie meeli, mis tajuvad ainult väikest osa reaalsusest, toimub suur võitlus headuse ja kurjuse vahel, Kristuse ja Saatanaga vahel, alates riikidevahelistest suhetest kuni vaikse heitluseni igas inimhinges, ning tulemused on igaveste tagajärgedega. Me oleme keset maaväliste üleloomulike nähtamatute jõudude reaalselt kosmilist võitlust, mida peetakse täpselt siin.

Paljud inimesed naeravad välja mõtte Saatanast, inglitest ja kõigest üleloomulikust. Nende jaoks eksisteerib ainult loodusmaailm, mis järgib looduseadusi ja teaduslikke põhimõtteid. Kuid see on väga kitsas vaade reaalsusele. Kuigi piibel tunnustab

loodusseaduste ja põhimõtete olemasolu, ei piira see reaalsust nendega.

Kui palju on näiteks praegu meie ümber õhus mobiiltelefonide kõnesid, sama reaalsed kui meie suust väljuv õhk? Kuid kas me eitame nende reaalsust sellepärast, et me neid ei näe, kuna meil pole nende vastuvõtmiseks retseptoreid? Küsi inimestelt, kes jäid kiirgustõppe pärast Hiroshima ja Nagasaki tuumapomme, kas see, mida me ei näe, saab meile viga teha.

Niisiis oleme, mitte küll omal valikul, maailmas, kus ülemvõimu pärast võistlevad headus ja kurjus, õige ja vale, seadus ja seadusetus, au ja häbi, usk ja uskmatlus. Iga päev asetavad meie mõtted, teod ja sõnad meid ühele või teisele poolele selles suures vaimses võitluses, konfliktis, mida me näeme kõikjal enda ümber ja mida tajume iga päev oma elus ja südames.

1970. aastate populaarne Ameerika koomik Flip Wilson tavatses kasutada väljendit, millest lõpuks sai kõnekäänd: „Vanakuri sundis mind.“ Kahtlemata kutsus see esile ohtralt naeru. Aga kui me vaatame maailma rikutust, kannatusi ja vägivalda, mille on tavaliselt põhjustanud inimesed, siis võib see väljend – kuigi mõeldud naljana – olla reaalsem, kui Flip Wilson üldse ette kujutas. Kui nii, siis, hoolimata naerust, ei ole see eriti naljakas.

Suurepärase uudis on, et Jumal pakub meile lõplikku pääseteed, lõplikku võitu. Siinne maailm kõigi oma raskuste ja muredega ei ole eksisteeriva kogusumma; kannatused, rikutus ja kurjus, mida kõikjal näeme, ei pruugi olla meie elu lõpp-peatus. „Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda rikutusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks.“ (2. Peetruse 1:4, tõlge ingliskeelsest King James Version piiblist, edaspidi KJV)

Võtmeküsimus on, *kelle poolel otsustame meie selles võitluses olla?* Loe edasi, soovime aidata sulle valikuid selgitada.

38% BRITTIDEST USUB INGLITE OLEMASOLU

Üks ülikooli lektor kritiseeris vanemaid, et nad olid ükskõiksed, kui nende seitsmeaastane tütar rääkis neile, et nägi oma voodi kõrval igal ööl inglit ja see lohutas teda.

Inglid ei ole pehmed mänguasjad ja neid ei usu üksnes lapsed. Niisuguseid raamatuid nagu Lorna Byrne'i „Inglid minu juustes“ või Jacky Newcombi „Angels Watching Over Me“ („Inglid valvavad minu üle“) müüakse miljoneid.

Kõige populaarsemaks on jäänud kaitseinglid, 38 protsenti usub neid.

Näiteks räägib piibel, et ingel Gabriel tõi neitsi Maarjale sõnumi. Vaimulike põlvkond lodevatest kuuekümnendatest pehmendab seda enamasti viidetega palju maisemat tüüpi sõnumitooja metafoorile.

Ka moslemid hindavad Gabrieli, kes tõi koraanis Muhamedile Jumala sõna. Selle tõekspidamise peale avalikult nina krimpsutav inimene peab olema vapper kõigeteadja.

Teoloogiliselt on inglid täiesti lugupeetavad. Jumal on mitte loodud vaim, inimesed on vaimse osaga füüsilised olevused, inglid on ilma füüsilise osata vaimsed olevused. Neil on mõistus ja tahe ning nad on meist palju targemad. Saatan on halvale teele läinud ingel.

Traditsiooniliselt usuvad nii juudid kui ka kristlased, et ingleid on miljoneid rohkem kui inimesi. Seega ühe kohtamine enda kõrval oleks ainult liiga tõenäoline.

www.telegraph.co.uk/comment/columnists/christopher-howse/6133673/Do-you-believe-in-angels.html

STATISTICS

¹ T. S. Eliot, „The Complete Poems and Plays“ (Harcourt Brace, New York, 1980), lk 98.

² Friedrich Nietzsche, „On the Genealogy of Morals“ (Random House, New York, 1967), lk 52.

³ Desiderius Erasmus, „The Essential Erasmus“ (Penguin Books, New York, 1993), lk 28.

KURJUSE TEGEVUS

*„Häda maale
ja merele,
sest kurat
on tulnud
alla teie juurde;
ta on suures
raevus, teades,
et tal on aega
üürikeseks.“*

(Ilmutusraamat 12:12)

Ükskõik kas Anders Breivik, kes tappis Norras seitsekümmend seitse inimest, või James Holmes, kes tappis Colorado osariigis kaksteist ja vigastas kümneid, või tsunami, mille tõttu sai Jaapanis surma üle 15 000 ja vigastada 26 000 inimest, või ligikaudu 50 miljonit Mao režiimi tõttu Hiinas hukkunut – üks peaks olema kindel: kurjus ei ole pelgalt inimeste väljamõeldis, inimeste kujutus (nagu abstraktne impressionism või klassikaline barokkmuusika). Kurjus on reaalne ja selle taga olev jõud Saatan on reaalne.

Inimesed naeravad Saatanat või kuradi olemasolu mõtte üle, aga kui nad seisavad silmitsi kurjusega, kas kuritegevuses, sõjas või looduskatastroofis, ei näe nad selles midagi naljakat olevat, sest ei selles ega selle taga olevas jõus ei ole midagi naljakat. Saatan on sama reaalne ja kohutav kui kurjus, valu ja kannatused, mida ta on Maal pattu langemisest alates põhjustanud, sama reaalne ja varjatud kui pikkade aastatuhandete jooksul Maal elanud miljardite appihüüded, kes on langenud ühel või teisel viisil tema ohvriks. Seda oleme me kõik, kuigi väga paljud meist peavad Saatanat väljamõeldiseks nagu Batman või Darth Vader. See on suur viga, mille tõttu inimesed on avatud igasugusele pettusele.

Üks kristlik autor, Ellen G. White, väljendas seda nii: „Suur petja kardab kõige rohkem seda, et tema plaanid tulevad ilmsiks. Et oma tõelist iseloomu paremini maskeerida, on ta mõjutanud inimesi kujutama kuradit olevusena, kes äratub naeruvääristust ja põlgust. Talle meeldib väga see, kui teda kujutatakse vastiku inetu olendina, poolloomana, poolinimesena. Saatanale on meelepärane kuulda, kui tema nime tarvitavad naljatades ja mõnitades need, kes peavad end arukaks ja teadlikuks.“¹ (Meenuta väljendit „Vanakuri sundis mind!“)

Nagu me eelmises peatükis nägime, kirjeldab piibel selgelt mitte üksnes kurjuse reaalsust, vaid ka selle päritolu – kurjusel on *üleloomulik* päritolu, ta on maailmaruumi teisest osast, kuid tegutseb nüüd päriselt siin, selles maailmas. „Häda maale ja merele, sest kurat on tulnud alla teie juurde; ta on suures raevus, teades, et tal on aega üürikeseks.“ (Ilmutusraamat 12:12)

Piibel kinnitab seda, mis peaks olema endastmõistetav: universumi suurus arvestades ei ole me kogu loodu ainsad asukad (kaugel sellest). Universum on täis elu ja mõistusega olevusi. Kahjuks näitab piibel ka seda, et mõned neist asukaist on võimsad ja pahatahtlikud ning soovivad meid hävitada. Sellest ka suur konflikt, suur võitlus headuse ja kurjuse vahel, Kristuse ja Saatana kui tõelise ja vägeva olevuse, üleloomuliku isiku vahel, kelle eesmärk on meie hävitamine. Paljud inimesed tajuvad headuse ja kurjuse võitluse tõelisust. Nad peavad mõistma selle taga olevate jõudude reaalsust, kaasa arvatud Saatana kui isikliku ja tõelise olevuse reaalsust.

„Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgav lõvi, otsides, keda neelata.“ (vt 1. Peetruse 5:8) See, mida ta on teinud, teeb ja kavatseb aegade lõpuni teha, on just neelamine.

Piibli üks olulisemaid raamatuid, mis ei paljasta üksnes Saatana tõelisust, vaid ka tema pahatahtlikke kavatsusi inimeste suhtes, on liobi raamat. Selles räägitakse mehest nimega liob, kelle elu läks tõeliselt hästi – ta oli jõukas ja terve, tal oli suur armastav pere ja hea kuulsus –, kuni teda tabas üks õnnetus teise järel, mis pidid panema teda loobuma usust Jumalasse. Kuigi vaesel liobil, kes kaotas järjest kiiresti oma lapsed, varanduse ja tervise, polnud toimuvast aimugi, tõmbab piibel eesriide eest ja näitab võitlust Jumala ja Saatana vahel, võitlust, mis algas universumi teisese osas, kuid mis nüüd toimub siin. Ehkki piibel ei teata meile üksikasju võitluse alguse kohta, on selle erinevates osades antud mõjurikkaid pilguheite Saatana olemasolu ja maapealse tegevuse reaalsusesse.

Nii nagu liobi raamatus.

„Siis saatan läks Issanda juurest ära ja lõi liobit kurjade paisetega jalatallast pealaeni. Liob

aga võttis enesele potikilli, et sellega ennast kaapida; ja ta istus tuha sees. Siis ta naine ütles temale: „Kas sa veelgi oma vagadusest kinni pead? Nea Jumalat ja sure!“ Aga ta vastas temale: „Sinagi räägid, nagu rumalad naised räägivad. Kas me peaksime Jumalalt vastu võtma ainult head, aga mitte kurja?“ Kõige selle juures ei teinud liob oma huultega pattu.“ (liobi 2:7–10)

„Saatan teeb pidevalt jõupingutusi, et esitada väärsti Jumala iseloomu, pattu ja suure võitluse tõelisi eesmärke. ... Samal ajal mõjutab Saatan inimesi pidama Jumalat julmaks türanniks, et nad armastuse asemel hakkaksid Temasse suhtuma hirmu ja vihkamisega.“

Kuigi see lugu kätkeb palju enamat, näitavad need mõned salmid, et Saatan tegi liobi piinamiseks kõik võimaliku, kasutades koguni liobi naist, et liobit proovile panna ja pöörata ta Issandast eemale. Ja kuigi liob pidas oma hädade põhjustajaks Jumalat nagu meiegi sageli (miks midu nimetatakse katastroofe nagu maavärinad ja üleujutused Jumala tegudeks?), otsustas liob talle igal juhul ustavaks jääda.

Maa ajaloo alguses, Eedeni aias, juhtis Saatan (siin maoks maskeerununa, kuigi teistes kohtades kujutatakse teda lohena, vt 1. Moosese 3:1, Ilmutusraamat 20:2) inimkonna pattu tegema. Sellest ajast alates kuni maa viimaste päevadeni, mil Saatana tegevust kirjeldatakse nii: „Ja lohe vihastas naise peale ja läks sõdima nendega, kes olid jäänud üle naise soost, kes hoiavad talle Jumala käske ning kellel on Jeesuse tunnistus“ (Ilmutusraamat 12:17), on tema eesmärk ja kavatus laimata Jumala iseloomu, laastata nii palju kui võimalik

ja takistada võimalikult paljudel inimestel võtta vastu Jeesuse Kristuse päästvat armu.

Siiski võime toetuda kinnitusele, lootusele, päästetootusele, mis on Jeesuses, ja sellele, mida Ta on meie heaks ristil teinud. Kordame oma juhtmõtet: „Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda rikutusest, mis valitseb maailmas himude tõttu.“ (2. Peetruse 1:4, KJV)

Saatana eesmärk ja kavatsus on laimata Jumala iseloomu, laastata nii palju kui võimalik ja takistada võimalikult paljudel inimestel võtta vastu Jeesuse Kristuse päästvat armu.

sinu surm ei pruugi olla jääv. See on kogu evangeeliumi sisu – see pakub meile kohe praegu pääseteed massilisest laastatusest, mille Saatan on inimkonnale toonud. „Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et ta tühistaks kuradi teod.“ (1. Johannese 3:8)

Kui jalgpallimatši jälgides on ette teada, kes võidab, kui rumal oleks siis mitte valida võitvat poolt! Palju olulisem kui jalgpallimäng on suur konflikt headuse ja kurjuse vahel, võitlus, mille omapäi jäetuna kindlasti kaotame. Kuid Jumal on Jeesuse isikus sõja puhtalt ja lihtsalt võitnud ning Ta soovib oma võitu meiega praegu ja igavikus jagada. Me teame, kumb pool võitis, seepärast on meie kõige olulisem otsus veenduda, et oleme sellel poolel.

Sa ei tohi iial unustada kahte asja: Kristus suri sinu eest ja ühel päeval sa sured. Kuid

¹ Ellen G. White, „Suur võitlus valguse ja pimeduse vahel“ (Tallinn, 1990), lk 387.

www.advent.ee

Tuhanded artiklid, kümned tuhanded pildid sadades galeriides, rikkalikult audio- ja videofaile. Advent.ee pakub igaks päevaks võimalikku lugemis-, vaatamis- ja kuulamismaterjali.

Adventkogudus on ka Facebookis.

Inimlikest

SOOVIDEST

Miks on meis soov jumaldada süsteeme, võime, traditsioone, materiaalseid objekte, koguni teisi inimesi – kõike, kuid mitte Jumalat?

Öeldakse, et inimesed peavad midagi jumaldama. Jaluta ükskõik missuguses ajaloomuuseumis – pole raske leida ebajumalaid, jumalate kujusid, millele meie esivanemad töid ohvriks kõike alates kanadest kuni omaenda lasteni.

Siiski ei olnud ebajumalate kummardamine üksnes meie teaduseelsest ajast pärinevate eellaste omadus. Kõmulehed ja internet on tulvil nende kuulsuste fotosid ja veidrusi, keda miljonid kummardavad ja austavad, hoolimata sellest, kui vääritud need inim-ebajumalad on.

Miks on neil planeedi kõige mõistuslikematel ja arukamatel luust ja lihast olevustel niisugune vajadus jumaldada? Miks meil on see soov jumaldada süsteeme, võime, traditsioone, materiaalseid objekte, koguni teisi inimesi – kõike, kuid mitte Jumalat, ainsat kogu universumis, kes on meie jumaldamist väärt?

Vastus on, et me kõik oleme sügaval suures võitluses ning selle konflikti keskmes on jumaldamise, lojaalsuse küsimus. Keda me kummardame ja miks? Sellest sõltub meie igavene saatus. Jah, see on just nii oluline.

Meid on loodud vabade olevustena, vabadena valima, keda või mida me soovime jumaldada. Missugused on meie valikud ja kuidas saame teada, et langetame õigeid otsuseid?

ASJADE *jumaldamine*

*Kui inimesed
armastavad raha
ja jõukust rohkem
kui Jumalat ning kui
nad on valmis oma
hinge raha saamiseks
maha müüma,
muutub see kõige
rikkavamaks jõuks
maailmas.*

See on üks Ameerika tuntumaid tähtpäevi, kuigi seda ei leia kalendrist nagu jõule või ülestõusmispühi. Seda nimetatakse mustaks reedeks. See on reede pärast tänapäeva, mis langeb alati novembri neljandale neljapäevale. Must reede sai oma nimetuse sellest, et sel aasta kõige usinama ostlemise päeval jõuavad paljud poodnikud lõpuks mustale poolele (konto parem pool) e krediid on tavaliselt mustas kirjas) ehk teenivad kasumit. Kuna musta reedet peetakse jõuluaegse ostuhooaja alguseks, avatakse paljud poed varakult, mõned isegi neljapäeva keskööst, et meelitada ligi võimalikult palju kliente.

Ja kliendid tulevad, karjakaupa, pöörases, pöörases kiiruses, et osta, osta, osta ja kõige odavamate hindadega. Paljude jaoks on sellest saanud peaaegu religioon, nii tuline religioon, et inimesed järgivad seda tagajärgedest hoolimata.

Näiteks kogunesid rahvahulgad New Yorgis Valley Streamil Wal-Marti kaubanduskeskuse juurde juba öösel ning poole neljaks hommikul (pood pidi avatama kella viie ajal) oli rahvasumm nii suur, et välja kutsuti politsei. Viis minutit enne viit, enne politsei saabumist, hakkas umbes kaks tuhat Wal-Marti ostjat taguma klaasist liugustele. Klaas purunes kildudeks ja vaba turumajanduse ustavad teenrid, krediitkaardid kindlalt rahakottides säravas, tormasid sisse, tallates ühe poetootaja surnuks. Isegi siis, kui teatati, et kõik peavad

töötaja surma tõttu lahkuma, keeldusid paljud, väites, et nad on liiga kaua oodanud ega lähe enne ära, kui on ostnud selle, mille järele nad tulid, soodsa hinnaga muidugi. Ustavad teenrid kummardasid oma jumalat Wal-Marti pühamus ja ainult politsei suutis nad sealt välja ajada.

Kuigi see on äärmuslik juhtum, näitab see midagi inimolemuse kohta: meil on täitumatu soov omada asju, osta asju, hankida omandit. Sõltumata rassist, rahvusest, religioonist või poliitilistest veendumustest on suuremal osal inimestest, ükskõik kas Euroopas, Lähis-Idas või Kaug-Idas, loomulik kalduvus materialismile.

Teisisõnu, inimesed on inimesed, raha on raha, asjad on asjad ning suurem osa inimestest, kui neil on raha, kasutab seda kõige võimaliku ostmiseks, ükskõik kas nad seda vajavad või mitte. Nagu näiteks Hiina 17-aastane noormees, kes müüs oma neeru 2000 naelsterlingi eest, et osta iPhone ja iPad!

Tõepoolest, ajal kui miljonid pingutavad, et süüa saada, saab Araabia Ühendemiraatides „ainult“ 27 000 dollari eest maiustada Kuldse Fööniksi koogikesega (koogikesega!). Samal ajal kui miljardid pingutavad selle nimel, et saada joomiseks puhast vett, maksis üks veiniekspert hiljuti ühe pudeli valge veini eest 75 000 naelsterlingit. Miljonitel pole ikka veel tööd, kuid Viacom'i tegevjuhile maksti 2010. aastal 84,5 miljonit dollarit, kuhu pole juurde arvestatud 70,5 miljoni dollari väärtuses aktsiaid ja väärtpapereid. Kui majandussurutise tõttu jäid paljud kodust

ilma ja sel ajal, kui veel rohkem inimesi pole kunagi elanud mujal kui kehvas onnis, ehitas Mumbai miljardär Mukesh Ambanin endale 27-korruselise 3700-ruutmeetrisse maja, mis kuulutati 21. sajandi Taj Mahaliks ja mille väärtus on üks miljard dollarit.

„Ahnus pole paha, mina muuseas arvan, et ahnus on normaalne. Võib olla ahne ja samal ajal end ikka hästi tunda.“¹ Need olid Wall Streeti finantsisti Ivan Boesky surematud sõnad Harvardi 1986. aasta lõpetajatele. (Boesky ahnus viis ta siiski lõpuks mõneks aastaks vangi.)

Igivana küsimuse „Kui palju on küllalt?“ vastus tundub olevat ilmselge: „Küllust pole kunagi küllalt.“ Ei saagi kunagi küllalt olla, sest ükskõik kui palju me neid kummardame, ihaldame ja jumaldame, materiaalsed asjad

ei suuda iial meie hinge igatsust tõeliselt rahuldada. Inimesed ei mõista seda tõde ikka veel ja nii me kogume aina enam ja enam, sageli teiste inimeste kulul, ning ükskõik kui palju me kokku kuhjame, ei rahulda see meie soove, sest meie soovid on sellises dimensioonis, et materialism ja ahnus ei saa neid täita.

Algselt loodi meid kummardama üksnes Jumalat, mitte midagi muud, aga kui me juba temast eemale langesime, on meist saanud ebajumalateenijad, kes jumaldavad kõike ja kõiki, välja arvatud Jumalat. See, mida Paulus Piiblis sajandeid tagasi kirjutas, kehtib samamoodi nagu tol ajal: „Nad on Jumala tõe vahetanud vale vastu ning austanud ja teeninud loodud Looja asemel, kes olgu kiidetud igavesti. Aamen.“ (Roomlastele 1:25)

Just täpselt seda soovib Saatan: ta tahab, et kummardaksime ükskõik keda või ükskõik mida (filmitähti, kuulsusi, seksi, võimu, oma keha), kuid mitte Issandat. Ja paljude inimeste jaoks sel suure jõukuse ajastul on esimene valik raha ja materialism, kuigi see ei suuda päästa ega anna kokkuvõttes rahuldust.

„Kui sul on kord miljard dollarit,“ ütles meediamogul Ted Turner, „siis pole see üldse nii eriline. ... Ma arvasin, et tunnen siis midagi, kuid mitte midagi ei juhtunud. Suure rikkuse omamine valmistab kõige suurema pettumuse. Võin öelda, et see on ülehinnatud. See pole nii hea kui keskpärane seks. Keskpärane seks on parem kui olla miljardär.“²

Nagu apostel Paulus hoiatas: „Kes tahavad aga rikastuda, need langevad kiusatusse ja lõksu, paljudesse rumalaisse ja kahjulikesse himudesse, mis vajutavad inimesed sügavale hävingusse ja hukatusse. Jah, kõige kurja juur on rahaarmastus, sest raha ihaldades on mõnedki eksinud ära usust ja on ise endale valmistanud palju valu.“ (1. Timoteosele 6:9, 10)

Probleem ei ole rahas, vaid selles, kui raha, millest saab inimeste uus jumal, tõmbab neid eemale tõelisest Jumalast, just nagu Paulus siin hoiatas. Piibel on valjuhäälselt ahnuse ja rõhumise, eriti vaeste rõhumise vastu. Raha iseenesest, jõukust iseenesest ei mõisteta piiblis hukka. Kui inimesed armastavad raha ja jõukust rohkem kui Jumalat ning kui nad on valmis oma hinge selle saamiseks maha müüma, muutub see kõige rikkavamaks jõuks maailmas.

Me peaksime kummardama ainult Issandat, Jumalat, kes lõi universumi ja hoiab seda üleval (vt Heebrealastele 1:3). Kuid suures võitluses on Saatanal olnud rohkem kui õnne petta miljoneid vale kindlustundega, mis tuleneb jõukusest ja rahast, kuigi see turvalisus on lõppeks väärtusetu.

Nagu üks Vana Testamendi prohvet hoiatas:

„Oma hõbeda nad viskavad tänavaile ja nende kuld on roojane;

nende hõbe ja kuld ei päästa neid Issanda vihapäeval,

nad ei saa sellega toita oma hinge ega täita oma kõhtu;

sest see on saanud neile komistuskiiviks süüesse.“

(Hesekieli 7:19)

Ahnus (ja rikutus, mille see kaasa toob) on midagi, millest meil kõigil on vaja pääseda. Jeesus pakub pääseteed. Ta pakub meile iseennast ja ütleb:

„Miks vaete raha selle eest, mis ei ole leib, ja oma vaevatasu selle eest, mis ei toida?

Kuulake mind hästi, siis te saate süüa head ja kosutada ennast rammusate roogadega.

Pöörake kõrv ja tulge mu juurde,

kuulake mind, siis on teil edu;

mina teen teiega igavese lepingu.“

(Jesaja 55:2, 3)

Ta ütleb: „Tule ja kummarda üksnes mind ning ma täidan su vajadused ja säästan sind rikutusest, mille ebajumalateenistus, eriti materialismi teenimine, kaasa toob.“ Ta ütleb: „Mina võin pakkuda sulle midagi, mis kestab läbi igaviku, midagi, mis rahuldab su hinge ka siis, kui su iPad katki läheb, su kodu üle ujutatakse ja su keha kokku variseb.“ Algselt loodi meid igaviku jaoks ning igavik, alates praegusest, on see, mille Jeesus meile annab, aga ainult siis, kui otsustame selle vastu võtta.

¹ <http://www.worldofquotes.com/author/Ivan+F.+Boesky/1/index.html>

² Tsiteeritud artiklis „Ted Turner's Big Letdown“ ajakirjas Harpers Magazine, juuni 1997, lk 33.

Ajalugu ja isegi tänapäeva maailm on täis traagilisi aruandeid neist, kelle poolehoid religioosle süsteemile ja selle kummardamine on kihutanud neid kohutavatele tegudele.

Pühad LEHMAD

Oma kuulsas raamatus „Vennad Karamazovid“ kirjutas Fjodor Dostojevski Jeesuse tagasitulekust. Ainult selle asemel, et ilmuda „taeva pilvedel“, nagu ütleb piibel, tuli ta inimese kujul Hispaania inkvisitsiooni ajal sinna, „kus parajasti alles eelmisel päeval ... kuninga, öukondlaste, rüütlite, kardinalide, ilusate öukonnadaamide ja kogu Sevilla rohkearvulise elanikkonna juuresolekul põletati kardinali, suurinkvisiitori poolt korruga peaaegu sadakond ketserit“!

Jeesust nähes on rahvas erutatud, kui „ta läheb vaikides nende hulgast läbi lõpmatu kaastundmuse vaikse naerutuse saatel“? Pärast seda, kui ta on tervistanud lapsest saadik pimeda mehe, viskavad lapsed tema ette lilli. Kui siis matuserongkäik, kus kantakse noort tüdrukut, asetab Jeesuse jalge ette kirstu, lausub ta „tasakesi ja veel korra: „Talitaa kuum“ – „Tütarlaps, ma ütlen sulle, ärka üles!“³ ja tüdruk ärkab ellu. Rahvas on hämmastuses just nagu tol korral, kui Jeesus piibli aegadel surnuid ellu äratas.

Kuid nagu piibli aegadel, ei olnud Jeesus religioossetes süsteemides populaarsem kui ta oli kirikus inkvisitsiooni võimu ajal. Suurinkvisiitor

näeb toimuvat ja kui rahvahulk tema ees hirmust lömitab, on vaimulikud Jeesuse vahistanud ja vanglasse viinud. Samal ööl, kui Jeesus istub vangikongis, tuleb suurinkvisiitor tema juurde ja ütleb: „Milleks Sa siis tulid meid segama? ... Juba homme ma mõistan Su surma ja põletan tuleriidal nagu kõige kurjema ketseri, ning seesama rahvas, kes täna suudles Su jalgu, tormab juba homme, minu ainsal käeviipel, roopima kokku süsi Sinu tuleriida juurde.“⁴

Kuigi Dostojevski lugu on väljamõeldis, ilmneb selles oluline ja kahetsusväärne tõde inimeste kohta: neil on kalduvus kummardada ükskõik mida ja ükskõik keda, välja arvatud Jumalat. Jumaldamine hõlmab isegi niisuguste religioosete institutsioonide teenimist, mis on vastandlikud Jumalale, keda need institutsioonid väidetavalt esindavad!

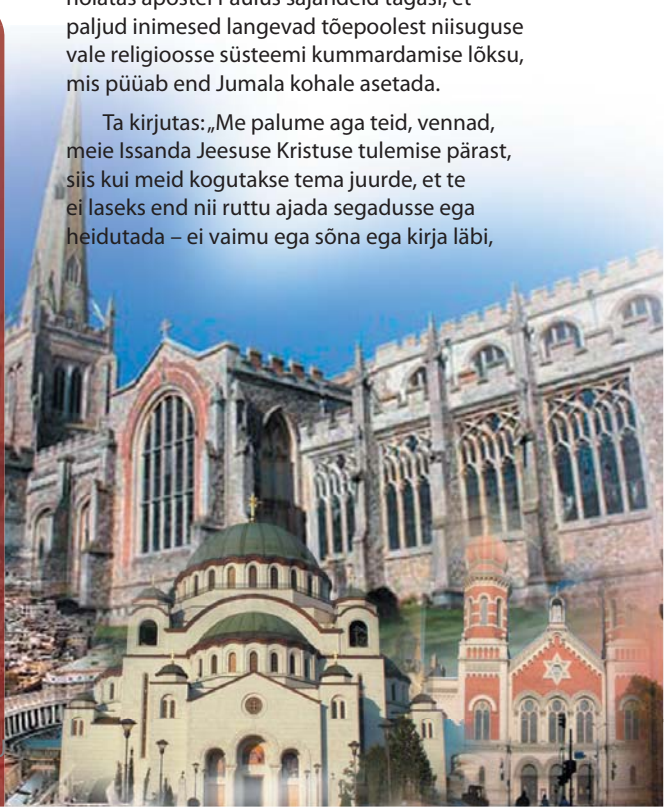
Konkreetsel juhul ründas Dostojevski eriliselt roomakatoliku kirikut, kuid sama põhimõtte kehtib kõigi religioosete institutsioonide kohta, mis võtavad endale üksnes Jumalale kuuluvad eelisõigused. Kui see toimub, siis saavad neist institutsioonidest kõnekeeles pühad lehmad.

Inimesed – neil on kalduvus kummardada ükskõik mida ja ükskõik keda, välja arvatud Jumalat. Jumaldamine hõlmab isegi niisuguste religioosete institutsioonide teenimist, mis on vastandlikud Jumalale, keda need institutsioonid väidetavalt esindavad!

Mida tähendab püha lehm? See on miski, sageli religioosne organ või institutsioon, millest saab jumaldamise ja austamise objekt, miski, mis asub kõrgemal ja väljaspool igasugust kriitikat, miski, mis võtab peaaegu Jumala enda koha. Niiviisi võib institutsioon saada peaaegu täieliku kontrolli oma järelkäijate mõistuse üle. Ja kui see juhtub, võib see kaasa tuua Jumala nimel tehtud teod, mida Jumal ise iial heaks ei kiida. Seepärast on ajalugu ja isegi tänapäeva maailm täis traagilisi aruandeid neist, kelle poolehoid religioosetele süsteemidele ja selle kummardamine on kihutanud neid kohutavatele tegudele. Alates 9/11 suitsiiditerroristidest kuni Mehhiko narkokartellini, mille liikmed kannavad piiblit kaasas isegi inimeste peade maharaiumise ajal – need, kelle tegevus pühade lehmade kummardamisel toob kaasa ainult traagilisi tagajärgi, on maailmale nuhtluseks.

Inimestena oleme loodud Jumalat kummardama, kuid pattulangemisest alates on Saatan koondanud jõupingutused panna inimesed kummardama ükskõik mida või keda, *välja arvatud Jumalat*, ja seda parem, kui see hõlmab religioosete institutsioone, mis väidetavalt esindavad Jumalat. Tegelikult hoiatas apostel Paulus sajandeid tagasi, et paljud inimesed langevad tõepoolest niisuguse vale religioosete süsteemi kummardamise lõksu, mis püüab end Jumala kohale asetada.

Ta kirjutas: „Me palume aga teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemise pärast, siis kui meid kogutakse tema juurde, et te ei laseks end nii ruttu ajada segadusse ega heidutada – ei vaimu ega sõna ega kirja läbi,

mis nagu pärineks meilt –, otsekui Issanda päev oleks juba käes. Ärgu ükski teid mingil kombel petku! Sest see ei juhtu enne, kui on tulnud ärataganemine ja ilmunud seadusevastane inimene, hukatuse poeg, kes paneb vastu ja tõstab enese üle kõige, mida nimetatakse jumalaks või jumalateenistuseks, nii et ta istub Jumala templisse, lastes end paista Jumalana.“ (2. Tessalooniklastele 2:1–4)

Kuigi neid salme on läbi aegade erinevalt tõlgendatud ja mõistetud, on mõte selge: enne Jeesuse tagasitulemist tõuseb kristluses suur ärataganemine ning kerkib esile keegi või kõige tõenäolisemalt üks religioosne süsteem ise (piiblis kasutatakse tervete süsteemide kujutamiseks tihtipeale üksikisikuid), kes püüab vägivaldselt omastada kummardamist, mis kuulub üksnes Jumalale.

See tähendab, et Saatan paneb inimesed vastandina Issanda järgimisele kummardama ja järgima süsteemi, *religioosset süsteemi*. See on ärataganemise olemus ning paratamatult paneb see inimesi Jumala nimel korda saatma kohutavaid tegusid, mida Jumal – armastuse Jumal – neil iial teha ei käsiks.

Kristlik kirjanik Ellen G. White kirjutas raamatus „Suur võitlus“: „Saatan teeb pidevalt jõupingutusi, et esitada väärsti Jumala iseloomu, pattu ja suure võitluse tõelisi eesmärke. Tema targutused vähendavad Jumala käsuõpetuse autoriteeti ning annavad inimestele patustamiseks vabad käed. Samal ajal mõjutab Saatan neid pidavama Jumalat julmaks türanniks, et nad armastuse asemel hakkaksid Temasse suhtuma hirmu ja vihkamisega. Julmus, mis on omane Saatana iseloomule, omistatakse Loojale. See sisendus on kinnistunud religiooni süsteemides ning väljendub jumalateenistuse viisides.“⁵

Süsteemid ja institutsioonid, isegi religioossed, võivad hõlpsasti olla korrumpeerunud. Kui väga need süsteemid kõik ka ei väidaks, et on Jumala poolt sisse seatud, nende juhtimise otsuseid teevad inimesed, langenud inimesed. Mis veelgi hullem, tihtipeale langetavad nad oma otsuseid Jumala nimel. Ja kui keegi teeb midagi Jumala nimel, eriti kui Jumal ei ole neil seda käskinud teha, – ongi see rikutuse ja kurjuse retsept.

Ehk siit leiame rohkem kui kusagilt mujalt põhjuse kõigele halvale, mida on teinud need, kes väidavad end usklikud olevat. „Nobeli auhinna laureaat, füüsik Steven Weinberg ütles kord: „Religiooniga või ilma, head inimesed oskavad hästi käituda ja halvad inimesed oskavad kurja teha, kuid selleks, et head inimesed teeksid kurja, on vaja religiooni.“ Selles on oma mõte.“⁶

Kuid mitte miski sellest pole uus. Kui kaks tuhat aastat tagasi kiusas Saatan Jeesust, et ta teda kummardaks, vastas Jeesus: „Kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat, ja teeni ainult teda!“ (Luuka 4:8)

See on mitmel põhjusel äärmiselt oluline punkt. Esiteks, kuna Jumal on meie Looja, on üksnes tema kummardamist väärt. Teiseks on elu põhimõte, et me ei tõuse iial kõrgemale sellest, keda või mida me jumaldame. Kui kummardame pahelisi institutsioone, ei saa me neist iial paremaks; õigupoolest kipume nende sarnaseks muutuma. See juhtus vana Iisraeliga: „Nad kummardasid tühiseid ebajumalaid ning said ka ise tühiseks.“ (2. Kuningate 17:15, KJV) See tähendab, et nad muutusid selle sarnaseks, keda või mida nad kummardasid.

Ainus pääsetee sellest lõksust, sellest pettusest, on kummardada Jumalat ja ainult Jumalat. Meie ainus turvalisus on kuuletuda temale ja lasta tal vormida oma elu tema näo järgi, nagu ta on töotanud teha. Institutsioonidel ja organisatsioonidel on oma koht, kuid me ei tohi neid iial panna Jumala kohale. Me peame kummardama ainult „teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja veteallikad“. (Ilmutusraamat 14:7) Kõik muu, mida kummardame, on püha lehm, ent kes ei tahaks tõusta kõrgemale kui lehm, ükskõik kui pühaks teda peetakse?

¹ Fjodor Dostojevski, „Vennad Karamazovid“, I osa (Tallinn, 2001), lk 465–466.

² Samas, lk 466.

³ Samas, lk 467.

⁴ Samas, lk 468–469.

⁵ Ellen G. White, „Suur võitlus valguse ja pimeduse vahel“ (Tallinn, 1990), lk 427.

⁶ Alex Rosenberg (26.09.2011), „The Atheist’s Guide to Reality: Enjoying Life without Illusions“ (Norton. Kindle Edition).

Inimene laborikitlis

Põhja-Korea rongiõnnetuses hukkus üle saja inimese. Kütust vedanud rong plahvatas ja süütas lähedalasuva hoone. Põhja-Korea ametlike allikate sõnul kaotas mitu inimest oma elu, püüdes tulest päästa Põhja-Korea tolleaegse juhi Kim Jong-ili ja tema surnud isa Kim Il-sungi pilte.

„Riikliku poe töötajad Choe Yong-il ja Jon Tong-sik olid teel koju lõunastama, kui kuulsid tugeva plahvatuse müra. Nad jooksid poodi tagasi ning jäid variseva hoone rusude alla ja surid kangelaslikult, püüdes päästa president Kim Il-sungi ja juht Kim Jong-ili portreesid. ... Paljud sealsed elanikud evakueerisid enne oma pereliikmete otsimist või majapidamiskraami päästmist portreed.“¹

Muidugi on üks asi oma riiki armastada ja selle juhte toetada, aga teine asi on teha neist ebajumalad. Ometi toimub see lihtsamalt, kui enamik mõistab, sellepärast et inimestena soovime midagi kummardada, *ükskõik mida*, kas või valitseva suure poliitilise süsteemi võimu. Niisuguse ebajumalakummardamise muudab eriti hirmutavaks asjaolu, et see võib sageli olla kaval (mitte nagu drastiline hullus Põhja-Koreas), tähendab,

inimesed võivad kummardada neid süsteeme nii, et nad isegi ei taipa seda.

Võimu või süsteemi kummardamine ilmneb kõige selgemini viisis, kuidas need süsteemid suudavad panna inimesi tegutsema moel, nagu nad muidu iial ei pruugiks.

Kes suudaks kokku lugeda neid kohutavaid tegusid, mida kõike on tavalised inimesed oma riigi nimel korda saatnud? Maaailma ajaloo verised leheküljed näitavad just seda, mida riigi kummardamine võib tegema panna.

1960. aastatel korraldas Yale'i professor Stanley Milgram ühe kuulsa ja häiriva eksperimendi inimautoriteedi võimu kohta mängida jumalat. Professor pani ajalehte kuulutuse ja sai tänavalt vabatahtlikud. Seejärel pani ta nad ruumi, kus oli mitu ringskaalat, millele olid märgitud erinevad pinged, alates 30-st kuni 450 voldini, 15-voldilise sammuga. Iga uuringus osaleja kohta oli üks inimene, kes oli teises ruumis kinnitatud toolile, millelt ta pidi saama vastava tugevusega elektrilöögi. Osalejatel kästi küsida teises ruumis olevalt inimeselt küsimus ja kui sellele vastati valesti, pidi küsija pinget tõstma.

Tegelikult ei olnud tool üldse elektriga ühendatud ja sellel istuja oli Milgrami meeskonnast. Eksperimendis osalejad muidugi ei teadnud seda ning arvasid, et kisendamine, karjed ja armu palumine olid tõelised. Lõpuks andis koguni 65 protsenti Milgrami uuringus osalenuist, hoolimata palvetest ja karjetest, kõige tugevama elektrilöögi. Ja kuigi paljud osalejad said neile käsklusi andva inimese peale väga vihaseks, täitsid nad ikkagi korraldusi!

Niisugune on autoriteedi võim, ja kui tavalised inimesed alistuvad niimoodi laboriktilis inimesele, kui palju enam siis suurtele süsteemidele, mis nende üle valitsevad?

Huvitaval kombel jutustab piibel inimeste poliitilisele süsteemile alistumisest ja isegi selle kummardamisest loo, mis omal moel kordub ülemaailmses ulatuses Kristuse ja Saatana vahelise lahinguna, mis jõuab haripunkti viimastel päevadel.

Üks asi on oma riiki armastada ja selle juhte toetada, teine asi on teha neist ebajumalad.

Taanieli raamatu kolmandas peatükis räägitakse Babülooniast, tohutust poliitilisest ja religioosest impeeriumist, mis valitses suuremat osa tuntud antiikmaailmast. Valitseja, kuningas Nebukadnetsar, püstitas kuldse kuju, enda kui impeeriumi sümboli kuju (vt Taanieli 2:38) ning kõigil kästi maha heita ja kuju kummardada. „Niipea kui te kuulete sarvede, vilede, kannelde, harfide, naablite, torupillide ja igasugu mänguriistade häält, heitke maha ja kummardage kuldkuju, mille kuningas Nebukadnetsar on püstitanud.“ (Taanieli 3:5) Mis

KUULSUSE KUMMARDAMISE SÜNDROOM

Leicestri ülikooli professor John Maltby, kes uuris kuulsuse kummardamise sündroomi, avastas, et ühel inimesel kümnest on nii suur huvi kuulsuse vastu, et nad ilmutasid depressiooni või ärevuse märke.

Tema sõnul usub umbes kaheksa protsenti inimestest, et on leidnud hingesugulase kuulsuse näol, kes näitab välja tugevaid isiklikke hoiakuid.

Üks protsent ilmutab seisukorda, mis on patoloogilise piiri peal, kaldudes pettekujutlustesse. Mõlemad grupid on enamasti enesesse tõmbunud, neurootilised ja tujukad.

Kui sa arvad, et sa ei sobi kumbagi klassi, mõtle veel: üks viiendik meist järgib kuulsusi meelelahutuslikel-sotsiaalsetel põhjustel.

Kuigi neil on normaalsed suhted, võivad nad liikuda edasi piki skaalat, mis lõpeb erotomaanias – see on pettekujutluslik arvamus, et kuulsus on neisse salaja armunud.

www.metro.co.uk/lifestyle/10483-in-love-with-celebrity

STATISTICS

*Meie ainus lootus, meie
ainus pääsetee on toimida
nii nagu Jeesus: mitte teha
välja inimesest laborikitlis või
survest, mida ta avaldab.*

veelgi hullem, kõiki, kes ei kummardanud kuju, riigi sümbolit, ähvardati surmanuhtlusega. See tähendab, et kummardamise ajal pidid kõik näitama, et nende ülim lojaalsus kuulub riigile, nende jumalale.

Selles loos keeldusid impeeriumi kolm heebrealastest vangi (võid lugeda terve peatüki, et näha nende pääsemist).

Meie jaoks on oluline see, et Ilmutusraamat, mis käsitleb lõpuaja sündmusi, räägitakse täpselt sellest loost pärinevaid kujundeid kasutades, et juhtub midagi sarnast: suur poliitiline ja religioosne süsteem, mida Johannese ilmutuses sümboliseerib metsalise võim, nõuab kummardamist, lojaalsust, mis kuulub üksnes Jumalale.

Ilmutusraamatus kirjeldatakse seda nii: „Talle anti meelevald iga suguharu ja rahva ja keele ja paganahõimu üle. Teda hakkasid kummardama kõik, kes ilmamaal elavad, kelle nime ei ole maailma rajamises saadik kirjutatud tapetud Talle eluraamatusse.“ (Ilmutusraamat 13:7–8)

Selles esitatakse ka hoiatus: „Ma nägin maast üles tulevat teist metsalist, sel oli kaks sarve otsekuu talle ning ta rääkis nagu lohe. Ta tegi kõik esimese metsalise meelevallaga tema ees ning ta tegi, et ilmamaa ja need, kes seal elavad, kummardaksid esimest metsalist. ... Talle anti meelevald anda vaimu metsalise kujule, et ka metsalise kuju räägiks ja teeks, et tapetaks igaüks, kes ei kummarda metsalise kuju.“ (Ilmutusraamat 13:11–12, 15)

Jeesuse ajal ei saanud usujuhid omapead Jeesust ega Tema järelkäijaid taga kiusata. Neil oli vaja riigi võimu. Nende tekstide kohaselt toimub midagi sarnast Kristuse ja Saatana vahelise suure võitluse viimases lahingus: poliitilised ja religioossed elemendid ühendatakse läbinisti rikutud süsteemiga põhiliselt nende poolt, kes kummardavad lõpuks süsteemi ennast ja teevad kurja, mida see neilt nõuab.

Kontrastina kujutab piibel Jumala ustavaid järelkäijaid. Kohe pärast hoiatust metsalise või tema kuju kummardajate eest on kirjutatud: „Siin on pühade kannatlikkus; siin on need, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku“ (Ilmutusraamat 14:12, KJV); nad jäävad Jeesusele ustavaks, sest kuuletuvad Jumala käskudele. Üks neist käskudest keelab kõige muu kummardamise peale Jumala enda: „Sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval!“ (2. Moosese 20:3)

Suure võitluse algusest peale on Saatan püüdnud teeselda jumalat, et jumaldust saada, ning tänapäeval kasutab ta kõike, isegi kaasaja keerulisi poliitilisi süsteeme, et pöörata inimesed Jumala kummardamiselt millegi muu jumaldamisele. Euroopa Liit, Ameerika Ühendriigid, Venemaa või Hiina – igal suure võimuga süsteemil on jumaldamise potentsiaal, et võtta oma kodanike elus Jumala koht.

Evangeelium räägib ajast, mil Saatan ajas Jeesuse kõrbesse ning näitas talle maailma kuningriikide au ja võimu, pakkudes neid kõiki talle, kui Jeesus ainult maha langeb ja teda kummardab (Matteuse 4:9). Jeesus vastas: „Mine minema, saatan, sest kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat ja teeni ainult teda!“ (Matteuse 4:10)

Meie ainus lootus, meie ainus pääsetee on toimida nii nagu Jeesus: mitte teha välja inimesest laborikitlis või survest, mida ta avaldab.

¹ Harper's Magazine, august 2004, lk 14.

*Ükskõik mida muud
rikutud maailm
pakub, ei paku
see lahendust
elu suurimale
probleemile, milleks
on surm. Olla
sündinud tähendab
varem või hiljem
suremist.*

SURNUD

Kopotades inimeste surmahirmule ja surma paeluvusele ning sellele, mis juhtub pärast surma, sai M. Night Shyamalani 1999. aasta filmist „Kuu es meel“ rahvusvaheline fenomen. Kes filmi näinutest suudab unustada lapse kuulsaid sõnu: „Ma näen surnud inimesi!“

Pole kahtlust, et nii kaua, kui inimesed on elanud, on nad kõik seisnud silmitsi surma reaalsusega. Keegi ei pääse sellest. Ükskõik kes me oleme, kui palju on meil raha, kes olid meie vanemad (või ei olnud) – sel pole mingit vahet. Mõtles Apple Computersi lahkunud tegevjuhile Steve Jobsile. Tal oli kõik, mida maailm suudab pakkuda, *mis just ongi probleem*. Ükskõik mida muud rikutud maailm pakub, ei paku see lahendust elu suurimale probleemile, milleks on surm. Olla sündinud tähendab varem või hiljem suremist.

Ent nagu „Kuues meel“ näitas, usuvad paljud, et surm on tegelikult kõigest samm teispoosusesse ning et inimestel on surematu hing, mis suremisel vabaneb elu uude etappi. Isegi paljud kristlased usuvad midagi sarnast: suremisel läheb hing kohe kas taeva õndsusesse või põrgu piinadesse.

Ainus probleem? See vaateviis on piibliga vastuolus. Mis veelgi halvem, see avab inimesed Saatana edasistele pettustele. Tõepoolest, uskumus, et surm viib kohe teadliku eksistentsi teise vormi, on üks Saatana suuremaid ja efektiivsemaid valesid ning ainult siis, kui teame surma kohta tõtt, võime olla sellest surmavast võimalikust pettusest säästetud.

Kuidas nii?

Kristlikus maailmas on kaks peamist vaadet surmale. Üks on see, et surnud lendavad suremise hetkel minema, kas taevasse või põrgusse; teine vaade on, et surnud on teadvusetult hauas kuni ülestõusmiseni, mis toimub Kristuse tagasitulekul.

Kumb on õige? Kuna surm ja surnuist ülestõusmine on piibli võtmelement ning piibel on Euroopas olnud ligi 2000 aastat, siis on see isegi tänapäeval usaldatavaim allikas selle suhtes, mis puudutab surnute olukorda. Kaasaegne teadus ei suuda uurida surnute seisukorda, sest see ei ole nähtav. Seda saab käsitleda ainult hüpoteesi abil, mis põhineb järeldustel ja/või võimalikul arusaamisel. Kui Jumal on elu andja ja ta kõneleb piiblis, siis on oluline otsida vastuseid piiblist. Mida see siis räägib surnute kohta: kohene tasu (või karistus) suremisel või teadvusetu uni kuni ülestõusmiseni?

Kõigepealt Jeesuse enda sõnad surnute kohta:

„Ärge pange seda imeks; sest tuleb tund, mil kõik, kes on haudades, kuulevad tema häält ning tulevad välja: need, kes on teinud head, elu ülestõusmiseks, aga need, kes on teinud halba, hukkamõistmise ülestõusmiseks.“ (Johannese 5:28, 29)

Kas need sõnad vihjavad, et surnud on saanud kohe oma tasu või karistuse? Või antakse siin mõista, et nad magavad hauas kohtuotsust oodates? Kindla peale viimatimainitu. (Loe veel kord.)

Aga see tekst? „Ja paljud neist, kes magavad mulla põrmus, ärkavad: ühed igaveseks eluks ja teised teotuseks, igaveseks põlastuseks.“ (Taanieli 12:2)

Jälle sama: kui surnud on saanud juba sures oma tasu või karistuse, millest siis Taanieli 12:2 räägib?

Paulus kirjutas vastuseks neile, kes eitasid surnute ülestõusmist:

„Kui aga Kristust ei ole üles äratatud, siis on teie usk tühine, siis te olete alles oma pattudes. Nii on siis ka hukkunud need, kes on Kristuses magama läinud.“ (1. Korintlastele 15:17, 18)

Need, kes on läinud Kristuses magama (ehk surnud), on kadunud, kui pole ülestõusmist. Kuidas nad saavad olla kadunud, kui Kristuses surnud on juba koos temaga taevas ja naudivad sealset õndsust? Aga kui surnud magavad teadvusetult hauas, siis on need tekstid täiesti loogilised, sest see tähendab, et surnud jääksid hauda, kui nende jaoks ei oleks ülestõusmist.

Mida tähendaksid järgmised tekstid surma kohta, kui lahkunud oleksid tõepoolest juba kas taevas või põrgus?

„Kui tema vaim välja läheb, siis ta pöördub tagasi oma mulda; selsamal päeval kaovad tema kavatsused.“ (Psalmid 146:4)

„Ei surnud kiida Issandat ega need, kes lähevad alla vaikusesse.“ (Psalmid 115:17)

„Sest elavad teavad, et nad peavad surema, aga surnud ei tea enam midagi ja neil pole enam palka, sest mälestus neist ununeb.“ (Koguja 9:5)

Niisiis tundub piibel surnute koha pealt olevat äärmiselt selge: nad on teadvusetus seisukorras kuni ülestõusmiseni. Ja nende ülestõusmise lootus on Jeesuse ülestõusmise reaalsuses!

Aga mida tähendavad surmalähedased kogemused, kus inimesed surevad, tulevad ellu tagasi ja jutustavad erakordseid asju teadlikust eksistentsist pärast surma? Mida hakata peale nende sündmustega, millest paljusid uurivad teadlased laborites?

Kõigepealt on soovitatav suur ettevaatus. Neid ei nimetata asjata *surmalähedasteks* kogemusteks. Need on ainult surma lähedal ja lähedal olemine pole sama mis asi ise. Surma lähedal olemine pole sama mis surnud olemine sugugi rohkem kui sünni lähedal viibimine sündimine. Mitte keegi neist, kel on olnud surmalähedased kogemused, pole olnud päriselt surnud, nii et oleks tekkinud koolnukangestus, seepärast peame olema ettevaatlikult, milliseid järeldusi me neist kogemustest surma kohta teeme.

Teiseks, kui sa oleksid Saatan ja sul oleksid üleloomulikud võimed ning sa sooviksid, et inimesed *ei* usuks Jeesust, mis oleks parem kui anda neile kogemusi teispoosusest, kus pole mingit pistmist Jeesusega? Tõepoolest, paljud, kel on olnud surmalähedane kogemus, on rääkinud ühe või mitme valguse olevusega kohtumisest, keda nad on pidanud surnuteks, ingliteks või isegi Jumalaks endaks. Kuid enamikul juhtudel ei õpeta need isikud neile peaaegu kunagi kõige üldisemaid piibli tõdesid. Selle

asemel lausuvad nad lohutavaid klišeetid armastusest, rahust ja headusest, kuid mitte sõnagi patust, vajadusest Kristuse lepitava vere järele ega tulevasest kohtust. Võiks ju arvata, et kui inimesed on oletatavalt saanud kristliku teispoosuse eelmaitse, siis on nad saanud kristliku tõe eelmaitse. Pole ime, et suurem osa surmalähedase kogemuse saanutest soovivad kristlusega veel vähem tegemist teha, kui enne „suremist“. See on võimas pettus, mis võib panna miljoneid arvama, et neil pole vaja Jeesust ega lunastusplaani, sest neis on mingi loomupärane surematus, mis elab igavesti, hoolimata sellest, mida nad usuvad või kuidas tegutsevad.

Kahtlemata on surm reaalne ja võimas. Kuid tänu Jeesusele ei pea sellele viimane sõna jääma. Ei, oma ohvri ja ülestõusmise kaudu töötab Jeesus neile, kes tema peale usuvad, anda võimaluse osa saada igavesest elust, mida ta pakub kogu maailmale.

Ja nagu ta ütles Ilmutusraamatus: „Vaata, ma tulen varsti ning toon igaühele palga, ma tasun igaühele tema tegude järgi.“ (Ilmutusraamat 22:12)

Ta toob igaühele palga kaasa? Jällegi, kuidas sobitada seda mõttega, et ustavad surnud saavad tasu kohe suremisel, lennates taevasse, nagu tavapärast õpetatakse? Ei saagi sobitada. Piibel õpetab hoopis, et surnud magavad teadvusetult hauas.

Aga kuna Jeesuse läbi kõrvaldatakse viimase vaenlasena surm (vt 1. Korintlastele 15:26), mis tähendab, et kui Jeesus tuleb tagasi, siis „pasun hüüab ja surnud äratakse üles kadumatutena, ning meid muudetakse. Sest see kaduv peab riietuma kadumatusse ja see surelik riietuma surematusse. Aga kui see kaduv riietub kadumatusse ja see surelik riietub surematusse, siis läheb täide sõna, mis on kirjutatud: „Surm on neelatud võidusse!“ (1. Korintlastele 15:52–54)

Ongi pääsetee!

Kui oluline on siis, et me ei langeks ühessegi Saatanaga hukutavasse valesse!

Kõlbelise rikutuse

KESKEL

*Meis ilmnev
kurjus, kõlbeline
rikutus ja
vägivald
peegeldab
Saatana,
mitte Jumala
iseloomu.*

On öeldud, et üks kristlik õpetus, mille vastuvõtmiseks pole usku vaja, on inimese patusus.

Vaata ringi. Miks on kuritegevus, vägivald, saamahimu ja rõhumine tänapäeval sama ohjeldamatud nagu igal ajastul? Miks ei järgne kõigile meie tehnoloogilistele edusammudele palju moraalseid edusamme? Miks on meie keerulised vidinad ja seadmed, kui üldse, andnud lihtsalt uusi ja mugavamaid vahendeid meie sees oleva kõlbelise rikutuse väljendamiseks? Alates lasteahistajatest, kes kasutavad ohvrite leidmiseks internetti, kuni vaenlase võitlejaid hävitavate mehhitamata õhusõidukiteni – meie moraalsed oskused ei ole tehnoloogilistega sammu pidanud.

Miks on inimesed nii rikutud? Miks me oleme niisugused, eriti kui me oleme pühakirja kohaselt loodud Jumala näo järgi (vt 1. Moosese 1:27)? Sellepärast et see „nägu“ on peaaegu kustunud. Selle asemel peegeldab meis ilmnev kurjus, kõlbeline rikutus ja vägivald Saatana, mitte Jumala iseloomu.

Kas me oleme siis lihtsalt jäetud sellesse rikutusse? Kas see ongi nii või on võimalik pääseda? Kui nii, siis missugune on see pääsetee ja kuidas saame selle leida?

Kas meil on mingit lootust või oleme jäetud siia kõlbelise rikutuse keskele püherdama?

© www.bigstockphoto.com/olly2

VÕTA RAHA JA LASE JALGA

*Sel ajal kui
ärihaid võtavad
raha ja sellega
jalga lasevad,
võitlevad
loendamatud
rahvahulga
kogu maailmas
vaesuse, nälja
ja kodutusega.*

Oliver Stone'i 1987. aasta filmis „Wall Street“ mängis Michael Douglas firmade ülevõtjat Gordon Gekkot, kelle julmus ja rahahimu saadavad ta pettuse ja siseinfo põhinevate tehingute tõttu vanglasse. Meeldejäävamaid lauseid, mis sümboliseerib peategelase ahnust, oli: „Lõuna on nõrgukeste jaoks.“ Teine oli: „Kui sa tahad sõpra, võta endale koer.“

Kuigi Gekko oli kõigest väljamõeldud tegelane (saades vaba ainek Ivan Boeskylt, Wall Streeti kauplajalt, kes oli väärt 200 miljonit dollarit ja kes pandi siseinfo tehingute tegemise pärast 1986. aastal vang), on tõsiasi, et tema tegevus oli tühine, võrreldes pöörase asjatundmatuse, saamahimu ja võib-olla ka kuritegelikkusega, mis tõid kaasa majandussurutise, mille tõttu kaotasid miljonid kogu maailmas töö või kodu või (mõnel juhul) mõlemad – teod, mille eest neile meestele maksti kõigest hoolimata miljoneid dollareid.

Üks neist kõrgesti tasustatud kurikuulsatest petistest oli Angelo Mozillo Ameerika suurimast kodulaene andvast firmast Countrywide Financial. Selle firma seadusevastase tegevuse tõttu kaotasid miljonid ameeriklased oma kodu ja maailma suurim majandus sattus langusesse, kuid mis juhtus Mozilloga? Peale selle, et tal keelati riigifirmades ametnikuna töötada, pidi ta tasuma 67,5 miljonit trahvi. Kõlab julgalt, kuid Mozillol oli firmast vallandamise ajaks

ligi 800 miljonit dollarit. Mis veelgi hullem, ta ei veetnud päevagi vangistuses. (Gekko, kes tegi teistele palju vähem kahju, sai kakskümmend aastat!)

Kes saaks unustada kompanii British Petroleum tegevjuhi Tony Haywardi kuulsaid sõnu, et ta tahaks „oma elu tagasi“, kui Mehhiko lahte oli voolanud miljoneid galloneid naftat, mis hävitas sadade tuhandete elatise ja kahjustas üle 25 tuhande kilomeetri rannajoont? Selle probleemi eest anti mr Haywardile 16,8 miljonit dollarit lahkumishüvitist (peenraha, võrreldes firma Merrill Lynch tegevjuhile Stan O’Neilile makstud 160 miljoni dollari suuruse lahkumishüvitisega pärast seda, kui ta oli juhtinud kompanii 2007.–2008. aasta riskilaenude katastroofi – sama krahh, mis jättis miljonid ilma kodust või tööst).

2012. aasta LIBORi skandaalis, kus pank Barclay’s manipuleeris petise kombel intressimääradega, et võimaldada pangal saada tohutut kasumit teiste kulul (ja aidata maailma majanduse kokkuvarisemisele kaasa), otsustas panga ametist vallandatud tegevjuht Bob Diamond avalikku eksimust silmas pidades loobuda 20 miljoni naelsterlingi suurusest lahkumishüvitisest. Kuna Diamondi isiklikku varandust hinnati 160 miljonile dollarile, sai ta endale loobumist lubada.

Loomulikult ei ole suurem osa inimesi üllatunud, et nende pankade ja korporatsioonide suured ülemused on ahned. Pigem šokeerib enamikku inimestest see, kui palju neile meestele, eriti majandusraskustesse sattunud kompaniides, ikka veel maksti, hoolimata usumatust kahjust, mida nad põhjustasid.

Sel ajal kui ärihaid võtavad raha ja sellega jalga lasevad, võitlevad loendamatud rahvahulgad kogu maailmas vaesuse, nälja ja kodutusega. Kuigi need arvud kõiguvad, on 40% rahvastiku jõukusest 1% rahvastiku käes. See tähendab, kui oleks sada inimest, oleks ühe inimese käes peaaegu pool nende kõigi koguvarandusest! Ja kui praegused suundumused jätkuvad, siis on aja jooksul ühe inimese käes veelgi rohkem.

See ebavõrdsus ilmneb mitmel moel. Järgnevalt mõned näited.

Inimesed maksavad Austraalia veinitootja Penfolds'i veini 2004 Block 42 pudeli eest 168 000 dollarit, kuigi sajad miljonid peavad jooma ebapuhast vett.

Londonis Hyde Parkis on Penthouse’iks nimetatud korteri väärtus 123 miljonit naelsterlingit (odav, kui võrrelda miljard dollarit maksva majaga Mumbais), samal ajal on kogu maailmas praegu hinnanguliselt 100 miljonit inimest ilma koduta.

Rikkad kulutavad Bangoki kuppelrestoranis kümnekäigulisele lõunale (mis sisaldab Kobe loomaliha tartari beluuga kaaviari, Belon austrite ja homaari Osso Buc’o’ga) 30 000 dollarit, samal ajal ei tea iga seitsmes inimene (umbes miljard inimest), kust nad järgmise kõhutäie saavad.

Pole ime, et piibel on majandusliku ebaõigluse vastu. Vanas Testamendis 5. Moosese raamatus öeldakse iisraellastele: „Ära tee liiga kehvale ja viletsale palgalisele, olgu ta su vendade või võõraste seltsist, kes asuvad su maal su värvais. Anna temale ta palk samal päeval, enne kui päike loojub, sest ta on kehv ja ta hing igatseb seda palka.“ (24:14, 15) Uues Testamendis on Jaakobuse raamatus kirjutatud: „Vaata, tööliste palk, mille te olete jätnud oma põldudel lõikajatele maksmata, kisendab, ja

*„Nad müüvad
raha eest õige ja
sandaalipaari
eest vaese,
nad ihaldavad
mullapõrnu
viletsate pea
peale ja väänavad
vätite õigust.“*

viljakoristajate karjed on tunginud vägede Issanda kõrvu. Te olete priisanud ja prassinud maa peal, nuumanud end tapapäeval.“ (5:4, 5)

Ka kõikjal mujal on piibel rangelt selle vastu, et rikkad vaeseid rõhuvad:

„Nad müüvad raha eest õige ja sandaalipaari eest vaese, nad ihaldavad mullapõrnu viletsate pea peale ja väänavad vätite õigust.“ (Aamose 2:6–7)

„Häda neile, kes annavad nurjatuid seadusi, ja kirjutajaile, kes kirjutavad vääri otsuseid, et väänata abitute õigust ... et lesknaised saaksid neile saagiks ja et nad võiksid vaeslapsi paljaks riisuda.“ (Jesaja 10:1–2)

„Su kuuepalistustelt leitakse ka vaeste süütute verd.“ (Jeremija 2:34)

Huvitav on ka see, et majanduslikult keerulise ajal, kui töökohad, kodud, säästud ja pensionikontod on ohus, ütleb piibel, et rahaasjad mängivad Kristuse ja Saatana vahelise suure võitluse kulminatsiooni stseenides olulist osa ning Ilmutusraamat hoiatab majandusliku boikoti eest nende suhtes, kes keelduvad lõpuajal planeeti valitseva religioosse-poliitilise võimu korraldustele kuuletumast. „Ja ta tegi, et kõik – pisikesed ja suured, rikkad ja vaesed, vabad ja orjad – võtaksid endale märgi oma paremale käele või oma otsaette, ning et keegi muu ei tohiks osta ega müüa kui vaid see, kellel

on märk, kas metsalise nimi või tema nime arv.“ (13:16–17)

Pane tähele, et inimesi sunnitakse seda märki vastu võtma. Edaspidi öeldakse tegelikult, et tulevased võimud sunnivad inimesi valejumalaid kummardama: „Talle anti meelevald anda vaimu metsalise kujule, et ka metsalise kuju räägiks ja teeks, et tapetaks igaüks, kes ei kummarda metsalise kuju.“ (Ilmutusraamat 13:15)

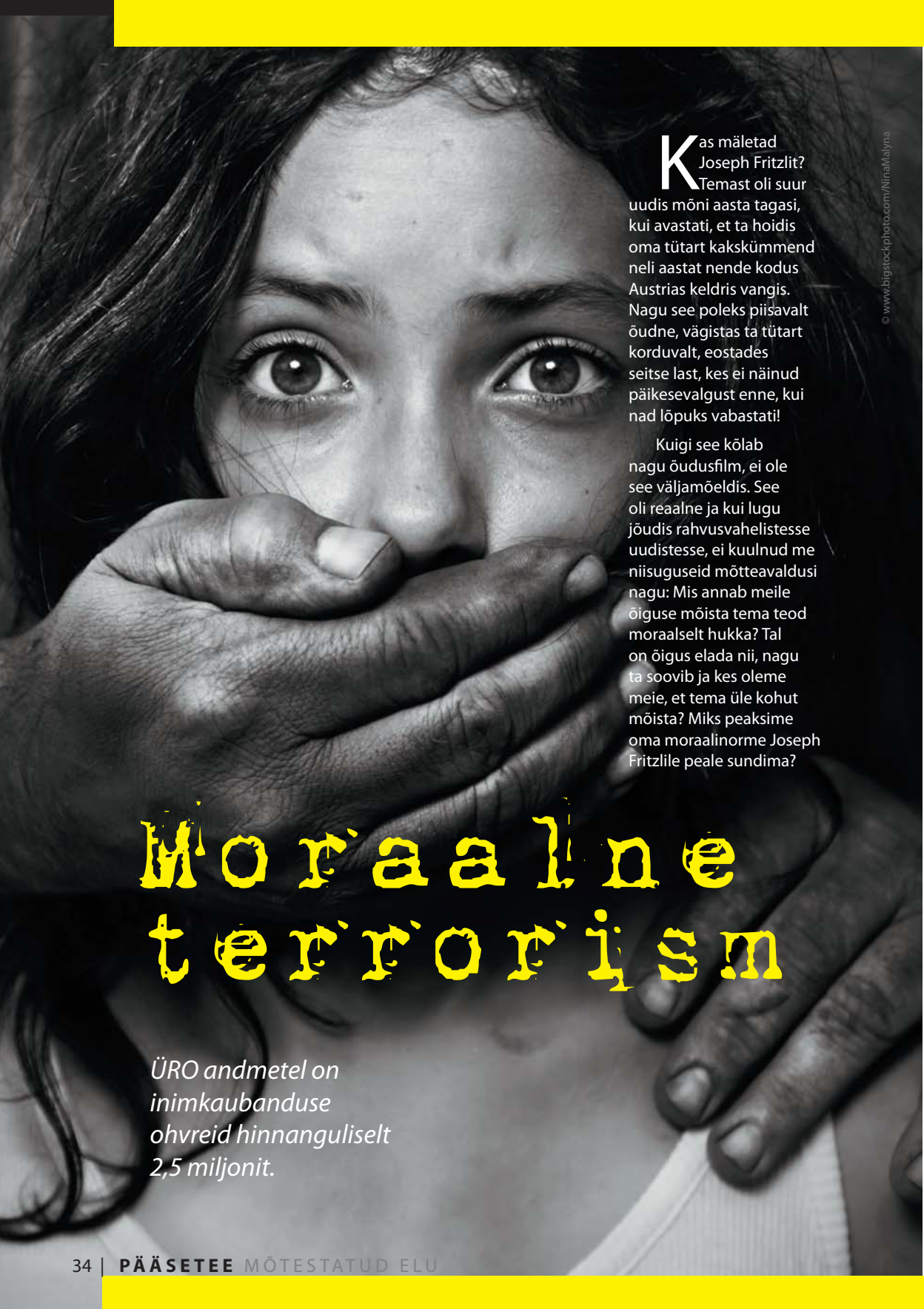
Nagu oleme näinud, on üksnes Issand Jumal kummardamist väärt, kuigi Saatan tegutseb usinalt, et panna inimesi kummardama ükskõik mida või keda, *välja arvatud Issandat*. Ning lõpuajal kasutab ta riigivõimu, et seda kummardamist katsetada ja sundida, üks relvadest on majandus.

Piiblis ei räägita jõukuse vastu, vaid ahnuse ja vaeste rõhumise vastu. Apostel Paulus ütles, et „kõige kurja juur on rahaarmastus“ (vt 1. Timoteosele 6:10) See on tõsi – rahaarmastus võib olla äärmiselt laostav jõud. Isegi Jeesus ise hoiatas „rikkuse petliku ahvatluse“ eest. (vt Matteuse 13:22) Seepärast käsib piibel ikka ja jälle põgeneda neist lõksudest, et me ei laseks maailmal oma ahvatluste ja võluga meid ära kasutada, sest need viivad lõpuks üksnes hävingusse ja kaotusse.

Jeesus pakub meile pääseteed, pakub midagi vastupidavat, midagi kestvut, midagi niisugust, mis pakub rahuldust, mida miski muu ei suuda. Seepärast öeldakse meile:

„Kõik janused, tulge vee juurde!
Ka see, kellel ei ole raha, tulgu, ostku ja söögu!
Tulge, ostke ilma rahata, ilma hinnata veini ja piima!
Miks vaete raha selle eest, mis ei ole leib,
ja oma vaevatasu selle eest, mis ei toida?
Kuulake mind hästi, siis te saate süüa head
ja kosutada ennast rammusate roogadega.“
(Jesaja 55:1–2)

Me peame mõistma, mida ta pakub.

Kas mäletad Joseph Fritzlit?

Temast oli suur uudis mõni aasta tagasi, kui avastati, et ta hoidis oma tütart kakskümmend neli aastat nende kodu Austrias keldris vangis. Nagu see poleks piisavalt õudne, vägistas ta tütart korduvalt, eostades seitse last, kes ei näinud päikesevalgust enne, kui nad lõpuks vabastati!

Kuigi see kõlab nagu õudusfilm, ei ole see väljamõeldis. See oli reaalne ja kui lugu jõudis rahvusvahelistesse uudistesse, ei kuulnud me niisuguseid mõtteavaldusi nagu: Mis annab meile õiguse mõista tema teod moraalselt hukka? Tal on õigus elada nii, nagu ta soovib ja kes oleme meie, et tema üle kohut mõista? Miks peaksime oma moraalinorme Joseph Fritzlile peale sundima?

Moraalne terrorism

ÜRO andmetel on inimkaubanduse ohvreid hinnanguliselt 2,5 miljonit.

Oma äsjases raamatus „The Atheist’s Guide to Reality“ väidab Alex Rosenberg, kes usub, et elu pole midagi muud kui vaid aatomisest osakeste juhuslik liikumine, et kõlblisus on illusioon ja seda pole tegelikult olemas. „Mis vahe on õigel ja valel, heal ja halval?“ küsib ta. „Nende vahel pole mingit moraalset erinevust.“¹

Heal ja halval, õigel ja valel pole mingit vahet? Nii et siis pole mingit vahet sellel, mida Joseph Fritzl oma tütrele tegi, ja inimesel, kes päästab lapsi seksüarist?

Üleüldine vastumeelsus Joseph Fritzli suhtes näitab, et ükskõik kui väga ei meeldiks filosoofidele ja õpetlastele rääkida, et moraal on suhteline, et kõlblusteemad on puhtalt kultuurilised ja et kõlbluse puhul on tegemist maitseasjaga nagu muusikas või kunstis (see on subjtiivne ja isiklik); fakt on, et tegelikult ei ela keegi niiviisi. Keegi ei taha niiviisi elada. Ükski ühiskond ei jääks püsima, kui inimesed elaksid niisuguse moraalse relativismiga.

Ateist ja kristlane väitlesid kõlbluse üle. Kristlane väitis, et moraalsed väärtused on pärit Jumalalt, ateist, et need on puhtalt inimeste looming ning tulenevad isiklikest tunnetest, kultuurist ja ühiskonnast. Ateist jätkas, et nii ei saaks keegi õigustatult ühte kõlblist vaadet teisest paremaks pidada; tema sõnul on kõik suhteline. „Hea härra,“ vastas kristlane, „mõnes ühiskonnas inimesed armastavad oma naabreid, teises söövad neid. Kõik see põhineb moraalikoodeksil. Kumba teie eelistate?“

Loe edasi.

Igal aastal vägistatakse miljoneid naisi, kas sõjas, inimkaubanduses või intiimpartnerite poolt.

ÜRO andmetel on inimkaubanduse ohvreid hinnanguliselt 2,5 miljonit.

Neist umbes 1,2 miljonit on lapsed ja neid kasutatakse enamasti seksi jaoks.

Kuigi neid arve on raske saada, on loendamatu paljusid lapsi pildistatud ja lapspornograafias kasutatud.

Maailmas mõrvatakse iga päev üle 1400 inimese.

Kas nüüd Alex Rosenberg läheb ohvritele või nende pereliikmetele ütlema, et see,

mis nendega juhtus, ei ole tegelikult halb? Moraaliküsimused leiavad enamasti must-valge selguse palju kiiremini ja hõlpsamalt, kui need toimuvad sinuga, kui siis, kui need jäävad filosoofide ebamaisteks mõtisklusteks. Fakt on, et hea ja halb, õige ja vale eksisteerivad, ning kõik – eriti need, kes on olnud kurjuse ohvrid – teavad seda.

Rahvusvahelistesse uudistesse jõudis lugu seitsmeaastasest Kambodža tüdrukust, kelle tema enda ema (tema enda ema!) müüs Phnom Penhi lõbumajja seksiorjaks, kus teda hoiti lukustatud puuris, vägistati grupiviisiliselt, piinati ja sunniti siis päevas kahekümne mehiga seksima. Vägivald kestis, kuni tüdruk lõpuks põgenes. Kas see ei ole kurjus, mis ületab igasuguse kultuurilise, ühiskondliku ja filosoofilise vaate õigele ja valele? Muidugi on!

Noor mosleminaine, väikelapse ema, tulistati Berliinis surnuks; ta oli üks paljudest mosleminaiestest, kelle mõrvasid lähedased meessugulased ja seda nimetatakse aumõrvaks.

„Viimase nelja kuu jooksul,“ kirjutatakse ühes Saksa väljaandes, „on pereliikmed jõhkralt mõrvanud kuus Berliini mosleminaiat. Mis oli nende naiste süü? Nad püüdsid end vabaks murda ja viljeleda lääne elustiili. Nende kogukonnas austatakse tapjaid kangelastena, kes kaitsesid perekonna au. Kuidas saab niisugune kohutav ja šokeerivalt vanamoeline tava Euroopa südames eksisteerida?“²

„Kohutav ja šokeerivalt vanamoeline tava“? Kuidas sõandab autor oma moraalsete vaateid teistele kaela määrada? Kui kõlblus oleks sarnaselt kunsti või muusikaga üksnes inimeste looming, kuidas siis saab neid tapmisi, mis on ühes kultuuris aumõrvad, pidada teises kuriteoks? Kellel on õigus mõista kohut millegi üle, mida teises kultuuris usutakse olevat moraalne, isegi auväärne? Kui ainult inimesed tekitavad kõlbluse, siis oleks aumõrvade või kannibalismi valemiks nimetamine sama mis nimetada valemiks mereandide eelistamist praele.

Tõsiasi on, et teatud asjad on otsesõnu halvad, ebamoraalsed ja valed, hoolimata sellest, mida ütleb kultuur või ühiskond. Võti

mõistmaks, mis on halb ja mis on kurjuse ja kõlblusetuse reaalsus, on sõna, mida paljud inimesed ei taha kuulda, vähemalt mitte seni, kuni nad on ise selle rikkujate ohvrid – see sõna on „seadus“.

Seadus nagu *vananenud, iganenud, kulunud* kümme käsku? Kas niisugune seadus?

Täpipealt!

Küsi lapselt, kelle pere purunes, sest ema või isa rikkus käsku, mis ütles „Sa ei tohi abielu rikkuda!“ (vt 2. Moosese 20:14), kas ta arvab, et seadus on vananenud, iganenud ja kulunud. (Vastavalt ühele aruandele on umbes 37% Ameerika meestest oma naisele truudusetud ning 29% naistest murrab truudust mehele; 1986.

aastal Ameerikas sündinud viiest lapsest kolm elas 18-aastaseks saades üksikvanemaga peres.)³

Küsi inimeselt, kelle säästud ja pensionivara kadusid hiljutises majanduskriisis, kas ta peab käsku „Sa ei tohi varastada!“ (vt 2. Moosese 20:15) vananenuks, iganenuks ja kulunuks.

Küsi Anders Breiviki ohvri emalt või isalt, kas käsk „Sa ei tohi tappa!“ (vt 2. Moosese 20:13) on vananenud, iganenud ja kulunud.

Ükskõik kas inimesed tunnistavad seda või mitte, Jumala moraaliseadus, kümme käsku, on hea ja halva, õige ja vale universaalne norm ning et teada saada, kui asjakohane see on tänapäeval, on vaja lihtsalt olla neist ühe rikkumise ohver. See kehastab mitmel moel armastust – armastust Jumala ja armastust üksteise vastu.

Vaata maailmas ringi, me peame ebamoraalsust, ebaõiglust ja kannatusi vales – nende olemuses näed sa aga kümne käsu põhimõtete rikkumist. Seda rikkumist nimetab

piibel patuks: „Igaüks, kes teeb pattu, rikub ka seadust, ning patt on seaduserikkumine.“ (1. Johannese 3:4)

Pole ime, et kui Jeesus oli siin, siis ta mitte üksnes ei tõstnud seaduse põhimõtteid kõrgemale, vaid ka süvendas neid. „Te olete kuulnud, et on öeldud: Sa ei tohi abielu rikkuda! Aga mina ütlen teile: Igaüks, kes naise peale vaatab teda himustades, on oma südames temaga juba abielu rikkunud.“ (Matteuse 5:27, 28) Ta võrdsustas viha mõrvaga!

Jah, kuna Jeesus teab, et meie haigused ja kannatused on nii tihti tema seaduse rikkumise tagajärg, püüab ta anda meile juba praegu jõudu põgeneda patu surmavast haardest,

Kuna Jeesus teab, et meie haigused ja kannatused on nii tihti tema seaduse rikkumise tagajärg, püüab ta anda meile juba praegu jõudu põgeneda patu surmavast haardest, mis on tema seaduse rikkumine.

mis on tema seaduse rikkumine. Ta töötab meile pääseteed nüüd ja igavikuks. „Sel viisil on meile kingitud kõige kallimad ja suuremad töötused, et te nende kaudu võiksite põgeneda rikutusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks.“ (2. Peetruse 1:4, KJV) Eriti kui need himud on sageli nii enesekesksed ja omakasupüüdlikud.

Kõik, kes on langenud kurjuse ohvriks (ja seda oleme me kõik), teavad, et kurjus on reaalne. Õnneks on täpselt sama reaalsed Jumala vägi ja töötused, mis pakuvad pääseteed.

¹ Alex Rosenberg (26.09.2011), „The Atheist's Guide to Reality: Enjoying Life without Illusions“ (Norton, Kindle Edition), lk 3.

² Spiegel Online, 2. märts 2005. (<http://service.spiegel.de/cache/international/0,1518,344374,00.html>)

³ <http://www.ucg.org/christian-living/societys-slide-sexualimmorality/>

VÕIMUJHA

Täida lüngad: Terroristid tapavad _____ linnas. Valitsusväed korraldasid _____ riigis _____ tsiviiliisiku tapatalgud. Parteijuht _____ riigis astub skandaaliga tagasi.

Nagu meile räägiti, oli see „ajaloo lõpp“. See tähendab, pärast aastakümneid kestnud külma sõda Nõukogude Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel oli suur võimuvõitlus riikide ja ideoloogiate vahel lõppenud, sõjavõimalus oli vähenenud ja lääne liberaalne demokraatia pidi muutuma üleüldiseks. Kui algas kahekümne esimene sajand, kinnitati meile, et maailm astub ootamatu rahu ja jõukuse ajastusse.

Muidugi mõtlesid inimesed midagi sarnast ka kahekümnenda sajandi alguses. „Universumi keskmes,“ kirjutas Hans König sajandi algusaegadel, „ei olnud enam maa ega isegi mitte päike, vaid nagu kuninganna Victoria kaplan Charles Kingsley oli varem kirjutanud: „Raudtee, Cunardi liinilaevad ja elektriline telegraaf on mürgid, et me oleme vähemalt mingites punktides kõiksusega kooskõlas, et meie hulgas tegutseb võimas vaim, korraldav ja loov Jumal.“ Mehed ja naised tundsid end rohkem kui varem maa peal koduselt ja arvasid, et juhivad oma saatust. Et mõistus ja elekter olid minema peletanud mineviku loomupärased deemonid ning et uue sajandi inimdeemonid olid veel varjatud.“¹

Kui sa uskusid seda, siis ilmselt oleksid sa uskunud ka Suurbritannia peaministri Neville Chamberlaini praeguseks kurikuulsaid sõnu „rahu meie ajal“ 1938. aastal pärast kohtumist Adolf Hitleriga Münchenis – üks aasta enne Teise maailmasõja algust!

Kurb tegelikkus on, et niisugused pealkirjad, nagu ülal toodud, tulevad praegu, kahekümne esimesel sajandil, sama kergesti kui kahekümnendal, sajandil, mis andis meile pingelise võimuvõitluse riikide ja poliitiliste ideoloogiate vahel. See omakorda tõi kaasa inimajaloo kaks kõige vägivaldsemat ja hävitavamat sõda, mille lõpetasid kõige hävitavamad relvad, mida eales on tuntud: tuumapommid.

Praegu, vähem kui kaksikümmend aastat uues aastatuhandes ja uues sajandis, võimuvõitlus jätkub. Ja kuigi mõned mängijad ja ideoloogiad on muutunud, on ka relvad muutunud palju ähvardavamaks. Peaaegu sada aastat tagasi hoiatas Albert Einstein, et „kogu meie kiidetud tehnoloogilist progressi ja tsivilisatsiooni üldiselt võib võrrelda kirvega patoloogilise kurjategija käes”.² Kirves? Kuidas oleks tuumapomm kohvis? Patoloogiline kurjategija? Kuidas oleks selle asemel Al-Qaeda fanaatik?

Ükskõik kas islamiäärmuslased, kes püüavad USA-d Lähis-Idast välja ajada, või Hiina katsed domineerida idas või Venemaa soov taastada kadunud hiilgus või Ameerika Ühendriikide otsusekindlad pingutused säilitada sõjalist ja majanduslikku ülevõimu oluliseks peetavates piirkondades või muud lõputud poliitilised ja majanduslikud võitlused – riikidel on praegu samasugune võimuiha nagu siis, kui Kreeka ja Pärsia impeerium võitlesid antiikmaailma kontrollimise pärast üle 2300 aasta tagasi.

Näiteks relvamüük näitab, kui võimunäljas nad on. Ameerika Ühendriigid, maailma rikkaim riik, kulutavad relvadele kõige rohkem, kaugelt enam kui kümme järgmist suuremat kokku. Stockholmi Rahvusvahelise Rahuinstituudi andmetel kulutas USA ainuüksi 2011. aastal kaitsele 711 miljardit dollarit, rohkem kui 40% kogu maailma kaitse-eelarvest. Hiina, sõjanduskuludelt teisel kohal, kulutas „ainult” 143 miljardit, kolmandal kohal olev Venemaa 71 miljardit. Kümme suuremat kulutajat andsid 2011. aastal sõjalisest eelarvest hämmastavad 1,29 triljonit dollarit, 74% terve maailma kogukuludest.

Miks ei kasutatud seda raha vaeste toitmiseks või kodututele kodu ostmiseks või AIDSi, malaaria ja vähiga võitlemiseks? Vastus on, et inimesed on võimuihas olevused, kes, kui nad parajasti ei kaitse end nende eest, kes valitsevad, on hõivatud teiste üle valitsemisega. Ja selle jaoks on neil vaja võimu.

Õigupoolest algas kogu suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel võimuvõitlusega, kui Saatan, kes on loodud olevus, püüdis omastada Looja kohta ja võimu.

Riikidel on praegu samasugune võimuiha nagu siis, kui Kreeka ja Pärsia impeerium võitlesid antiikmaailma kontrollimise pärast üle 2300 aasta tagasi.

„Kuidas sa ometi oled alla langenud taevast, helkjas hommikutäht ... Sina ütlesid oma südames: „Mina tõusen taevasse, kõrgemale kui Jumala tähed tõstan ma oma aujärje ... Ma lähen üles pilvede kõrgustikele, ma teen ennast Kõigekõrgema sarnaseks.“ (Jesaja 14:12–14) See võimuvõitlus põhjustas taevas sõja, mille Saatan, helkjas hommikutäht, kaotas. „Ja taevas tõusis sõda: Miikael ja tema inglid hakkasid sõdima lohega, ning lohe sõdis ja tema inglid. Lohe ei saanud võimust, ja enam ei leidunud neile aset taevas. Suur lohe heideti välja, see muistne madu, keda hüütakse Kuradiks ja Saatanaks, kes eksitab kogu ilmamaad – ta heideti maa peale ja tema inglid heideti koos temaga.“ (Ilmutusraamat 12:7–9)

Vastupidiselt Jeesusele, kes ütles, et peame olema „kõikide teenijad“ (vt Markuse 9:35), järgib inimvaim „praeguse aja jumalat“ (vt 2. Korintlastele 4:4), Saatanat, püüdes lakkamatult valitseda ja kontrollida; see vaimsus on pikkade sajandite jooksul sünnitanud ilmatu palju vägivalda ja laostumist.

Pole ime, et piibli viimane raamat, Johannese ilmutus, räägib lõpuaja suurtest poliitilistest süsteemidest (mida prohvetikuulutuses kujutatakse võimsate metsalistena), mis kasutavad kogu maailma üle võimu saamiseks religiooni, mis on ikka veel suurepärase vahend masside kontrollimiseks (kuidas muidu saaksid džihaadi juhid lõputu inimvaru neist, kes on valmis end õhku laskma?). „Talle anti voli pidada sõda pühadega ja neid võita, ning talle anti meelevald iga suguharu ja rahva ja keele ja paganahõimu üle. Teda hakkasid kummardama kõik, kes ilmamaal elavad ... Ma nägin maast üles tulevat teist metsalist, sel oli kaks sarve otseku tallel ning ta rääkis nagu lohe. Ta tegi kõik esimese metsalise

meelevallaga tema ees ning ta tegi, et ilmamaa ja need, kes seal elavad, kummardaksid esimest metsalist.“ (13:7, 8, 11, 12)

Kuid see pole esimene kord, kui piiblis mainitakse suuri metsalisi, tohutute poliitvõimude sümboleid. Taanieli 7. peatükk, kus kasutatakse maailma suurte impeeriumide ajaloo kirjeldamiseks metsaliste sümboleid, viib meid läbi aegade, näidates suurte poliitiliste võimude tõusu ja langust, kuni lõpuks rajab Jumal oma igavese kuningriigi, mis kestab igavesti. „Need suured metsalised, keda on neli, on neli kuningat, kes tõusevad maa peal. Aga Kõigekõrgema pühad saavad kuningriigi ja kuningriik jääb neile igaveseks – igavesest ajast igavesti.“ (7:17, 18)

Teisisõnu, piibel annab meile suurepärase lootuse, et võimuvõitlus (ja sellega alati kaasnev vägivald) lõpeb ning Jumala ustav rahvas „saab“ kuningriigi „igavesest ajast igavesti“. Tõsiasi, et nad „saavad“ selle, näitab, et see ei ole midagi niisugust, mille nad on ise rajanud. Ei, sest kõik inimeste riigid, kaasa arvatud lääne liberaalsed demokraatiad, on rajatud rikutusele. Kuid see kuningriik on rajatud hoopis Jeesuse verele, sellesama Jeesuse, kes ütleb ühel päeval oma ustavatele: „Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriik, mis teile on valmistatud maailma rajamisest peale!“ (Matteuse 25:34) Tõepoolest, Kristus rajab kuningriigi, niisuguse, mis ei ole sellest maailmast.

¹ Hans Konig, „Notes on the Twentieth Century“, Atlantic Monthly, september 1997, lk 90.

² Tsiteerinud Alan Lightman raamatus „A Sense of the Mysterious“ (Vintage Books, New York, 2006), lk 110.

POLE JUMALAT, POLE ÕIGLUST

*„Tõenäoliselt
pole Jumalat
olemas.
Lõpeta
muretsemine
ja naudi elu.“*

Londoni ateistid korraldasid Richard Dawkinsi juhtimisel kampania, mille käigus ilmusid linnaliinibusside külgedele suures kirjas sildid. „Tõenäoliselt pole Jumalat olemas. Lõpeta muretsemine ja naudi elu.“

Sellele mõtteavaldusele võiks mitmeti reageerida. Näiteks üks rühm pani Londoni 125-le kahekorruselise punase busi küljele järgmise pühakirja teksti: „Meeletu ütleb oma südames: „Jumalat ei ole!““ Teine reaktsioon võiks olla küsimus: mis muudab Jumala olemasolu üleüldse muretsemise vääriliseks? Tähendab, miks peaks keegi muretsema, kui Jumal tõepoolest on olemas?

Kui inimesed teevad ülekohtu, kui nad teavad, et see on vale, kui nende südametunnistus ütleb, et see on vale – võib-olla siis need inimesed muretseksid Jumala olemasolu pärast. Sest võib-olla,

ainult võib-olla, peaksid nad ühel päeval andma *talle* vastust ülekohtust ja halvast, mille eest nad praegu tunduvad pääsevat.

Filosoof Immanuel Kant ütles, et kui aktsepteerid ühte eeldust, kõigest ühte, milleks on „Jumal on õiglane“, siis pead oletama, et eksisteerib mingisugune teispoolsus. Miks? Sest Jumala õiglus ei ilmne selles elus, see on kindel.

Kes ei tunneks häbi, kes ei tõstaks vahel ängistuses ja meeleheites häält lõputu ebaõigluse pärast, mis tundub olevat inimeksistentsi osa samamoodi nagu hingamine? Inimajalugu on alates riikide, rasside, majanduslike klasside, sõprade, isegi pereliikmete reeturlikkusest, kõik kõigi vastu, tuubil täis eestpoolt ja tagantpoolt koos eel- ja järelmärkustega, tihedas kirjas, ebaõiglust, mida ei ole

parandatud, halba, mida ei ole *mingil moel* heastatud.

Ühel vihmasel päeval aastaid tagasi ronis Ameerika elatanud lesk Anthony Elliott vanni ja tegi enesetapu. Ta löikas randmed terava žiletiga läbi. Miks? „Mulle pole midagi jäänud ...“ oli ta enesetapukirjas kirjutanud. „Valitsus peaks teenima ja kaitsma, kuid keda? Neid, kes suudavad pensionäridelt kõige enam sääste kätte saada.“¹

Hr Elliott kaotas kõik oma säästud – 200 000 dollarit –, mille meelitas temalt välja ebaaus pank Lincoln Savings and Loan. Kuigi riiklikud reguleerivad ametid olid panga tegevuse pärast mures, võttis pank tööle Alan Greenspani, Ameerika austatumaid ja lugupeetumaid ökonomiste, kes ütles reguleerivatele ametnikele, et Lincoln on „rahaliselt tugev“ ja sel „pole ettenähtavat riski“. Üsna varsti pärast seda toimus Lincolni krahh, mis viis kaasa paljude inimeste eluaegsed säästud, kaasa arvatud Anthony Elliotti omad.

Greenspanil on vahepeal kõigil neil aastail hästi läinud, tänan küsimast.

Kus on õiglus miljonite aafriklaste jaoks, keda veeti kodudest ära, topiti laevadesse, mis ei sobinud sigadelegi, transporditi üle ookeani ja sunniti orjusesse?

Kus on õiglus miljonite jaoks, keda tappis Stalin või Mao või Pol Pot?

Kus on õiglus Carlos DeLuna jaoks, kes hukati Texases 1989. aastal mõrva eest, mille praeguste arvamuste kohaselt sooritas teine mees, kes oli kuriteo korduvalt omaks võtnud?

Kus on õiglus tuhandete igal aastal HIV-iga sündivate imikute jaoks?

Kus on õiglus inimeste jaoks, kes elavad pappkastis, samal ajal kui keegi ehitab endale kolmandat häärberit?

Kus on õiglus tuhandete, sealhulgas laste jaoks, keda sunnitakse seksuaalsesse orjakaubandusse?

Kus on õiglus miljonite naiste jaoks, keda kogu maailmas kuritarvitatakse ja ekspluateeritakse?

Kus on õiglus miljonite jaoks, keda on aastate jooksul valereklaamidega petetud või internetimängurlusse meelitatud?

Kus on õiglus, kui rahvastiku rikkaim kümnendik teenib üheksa korda nii palju, kui on vaeseima kümnendiku keskmine sissetulek?

Kus on õiglus Aafrika lapssõdurite jaoks, kes said surma või on sandistatud?

Kus on õiglus nende jaoks, kel pole joomiseks puhast vett, samal ajal kui mõned kulistavad 10 000-dollarilistest veinipudelitest?

Kus on õiglus, mille järele hüüavad peaaegu et kividki?

See on siin.

„Sest Jumal viib kõik teod kohtusse, mis on iga salajase asja üle, olgu see hea või kuri.“ (Koguja 12:14)

„Kuid Issand jääb igavesti; ta on oma aujärje seadnud kohtumõistmiseks. Ja ta ise mõistab kohut maailmale õigluses; ta peab rahvastele kohut õiglasel viisil.“ (Psalmid 9:8, 9)

„Sina aga, oh inimene, kes sa kohut mõistad nende üle, kes niisuguseid asju teevad, ja teed ise sedasama - kas sa arvad, et pääsed Jumala kohtuotsusest?“ (Roomlastele 2:3)

„Vaata, ma tulen varsti ning toon igaühele palga, ma tasun igaühele tema tegude järgi.“ (Ilmutusraamat 22:12)

„Aga praegusi taevaid ja maad, mis on säilitatud sellesama sõna jõul, hoitakse tule jaoks jumalakartmatute inimeste kohtu ja hukatuse päevaks.“ (2. Peetruse 3:7)

„Kartke Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on tulnud, ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad!“ (Ilmutusraamat 14:7)

Need ja paljud teised tekstid töötavad, et Jumal mõistab kohut. Kuidas ta saaski seda mitte teha? Kuidas saaks õiglane Jumal mõnes punktis jätta ilmutamata õiglust, millest selles maailmas praegu nii väga puudu on? Jumal on õiglane ja erapooletu, kuidas ta saaks muud moodi toimida, kui kurjus ja ebaõiglus välja juurida?

Tõenäoliselt pole Jumalat olemas? Kas tuleks muretsemine lõpetada ja elu nautida? Nojah, sa ei pea muretsema kõigi eksimuste pärast, et

need saaksid heastatud. Sa ei pea muretsema selle pärast, et maailma rikutus ja kurjus saaksid puhastatud ja lõpetatud. Sa ei pea muretsema, kas üldse on vastuseid kohutavalt rasketele küsimustele, mis lausa karjuvad vastuste järele. Sul pole vaja muretsema, kas sa näed kunagi kõige halva heastamist, sest seda ei juhtu kunagi. Kuidas saaski juhtuda, kui pole Jumalat, kes seda teeks? Sest kui Jumal seda ei tee, kes siis veel?

Jeesus ei surnud ristil selleks, et jätta maailm kurjuse ja ebaõigluse puntrasse, kus see praegu on. Kuna Jumal on Jumal, siis seatakse õiglus jalule.

Tõenäoliselt pole Jumalat olemas? Kui see nii on, siis pole kindlasti olemas ka õiglust, ei praegu ega homme ega mitte kunagi tulevikus. Sel juhul ei mõisteta õigust kõigi kurjuse ja ebaõigluse sajandite üle. Selle asemel jätkab ebaõiglus, mida praegu näeme, aina paljunemist.

Ebaõiglus on olemas ja see ei lähe aja jooksul mööda, kindlasti mitte praegu. Aga kui piibel üldse midagi õpetab, siis on see tulevane kohtumõistmine. Jeesus ei surnud ristil selleks, et jätta maailm kurjuse ja ebaõigluse puntrasse, kus see praegu on. Kuna Jumal on Jumal, siis seatakse õiglus jalule.

Tõenäoliselt pole Jumalat olemas? Parem loodame, et see on vale.

¹ <http://www.tnr.com/book/review/monster-michael-hudson>

KUI LAPSED SUREVAD

Ajakirjas New Yorker ilmus mõjuv artikkel, mille kirjutas äsja ajuhaiguse tõttu väiketütre kaotanud isa. „Üks kõige põlastusväärsemaid religioosseid eksiarvamusi,“ kirjutas ta, „on, et kannatused õilistavad, et see on samm mingisuguse valgustatuse või lunastuse teel. Isabeli kannatused ja surm ei andnud midagi ei talle, meile ega maailmale. Me ei saanud ühtki õppetundi, mida tasuks õppida; me ei saanud ühtki õppetundi, mis sobiks kõigile. Ja kindlasti ei teeninud Isabel ära tõusmist paremasse kohta, sest tema jaoks pole paremat kohta kui kodus pere juures.“¹

Kui mõjuv, kibedust ja pahameelt täis ja samas nii mõistetav. Kuidas suudame vastata leinavate vanemate küsimusele, miks nende imik sureb? Või on probleem, mida püüame selgitada, oma olemuselt seletamatu?

Kui pole olemas Jumalat, elu eesmärki, kogu loodu mõtet, nagu paljud teadlased, ajakirjanikud ja filosoofid väidavad, siis pole lootust mitte millelegi, kõige vähem vastustele kannatuste ja kurjuse kohta. Kvantmehaanika pioneer Erwin Schrödinger kirjutas 1958. aastal: „Kõige piinarikkam on meie teaduslike uuringute absoluutne vaikus küsimuse suhtes, mis puudutab kogu olemasoleva tähendust ja eesmärki. Mida tähelepanelikumalt me vaatleme, seda mõttetum ja tobedam see tundub.“²

*Kuidas
suudame
vastata
leinavate
vanemate
küsimusele,
miks nende
imik sureb?*

Kogu olemasolu, loodu iseenesest, on mõttetu ja tobe? Kui nii, siis mis lootust on meil, tajumisvõimelistel olevustel, kes on pandud mõttetu ja tobeda universumi keskele, olevustel, kes surevad ja kelle lapsed surevad vahel enne neid?

Või kui on õige see, mida füüsik Steven Weinberg mõned aastakümned hiljem kirjutas: „Mida arusaadavam universum tundub, seda mõttetum see paistab”³, mis tähtsust on siis üldse millelgi, ka imiku surmal?

Mitte mingit, või vähemalt nii paistab. Pealegi, kuidas saaks see surm või üldse surm või üldse miski tähendada midagi universumis, mis iseenesest tervikuna on mõttetu?

„Miks peaks sellel mõte olema?” küsis Harvardi astronoom Martha Geller universumi kohta. „Mis mõte? See on lihtsalt füüsikaline süsteem, mis mõte selles on? Mind on see väide alati imestama pannud.”⁴

Lihtsalt füüsikaline süsteem, mõttetu füüsikaline süsteem, millel pole tähendust, eesmärki, mõtet? Kui kogu universum on mõttetu füüsikaline süsteem, kuhu asetab see siis meid, väga väikeseid ja äärmiselt üürikesi orgaanilise aine täpikesi pisitillukesel planeedil, mis tiirleb ühe tähe ümber miljarditest ühes miljarditest galaktikatest? Meie oleme siis veel mõttetumad kui universum ise – raske löök meietaalistele olevustele, kelle iga rakk tundub nõudvat mõtet ja eesmärki.

Teised väidavad, et peame ise püüdma mõtte luua, et ainult meie ise saame oma elule mõtte anda. Mõjukas saksa ateist Friedrich Nietzsche väitis, et igaüks meist individuaalselt peab looma oma mõtte, mis põhineb südametunnistusel, ainulaadsusel ja tõelisel minal.

Kui hästi toimis see filosoofia Nietzsche enda puhul? Õigupoolest mitte eriti. Nietzsche, kes ei abiellunud kunagi (ja kellel ei olnud ilmselt kunagi ühegi naisega pikemat romantilist suhet), kukkus 44-aastaselt Itaalias tänaval kokku ja elu viimased üksteist aastat pödes ta poolkatatoonilist hullumeelsust.

Nietzsche armetu elu ei kummuta tema filosoofiat, kuid tõstatab küsimuse: kuidas saab inimene luua oma elule mõtte, kui elu ja kõik kaasnev peab toimima „lihtsalt süsteemis”, liiatigi „mõttetus” süsteemis?

Kristluse kaitsja William Lane Craig väitis, et kui ateism oleks õige, siis „ei oleks inimkond järelikult tähendusrikkam kui moskiitoparv või seakari, sest nende lõpp on täiesti ühesugune. Seesama pime kosmiline protsess, mis nad alguses tekitas, neelab nad lõpuks taas. Ja sama kehtib iga üksikisiku kohta. Teadlaste panused inimkonna teadmiste edendamiseks, arstide uuringud valu ja kannatuste leevendamiseks,

Me oleme olevused, kes on loodud „Jumala näo järgi”; kes armastas oma loodut nii väga, et suri selle eest Jeesuse isikus.

diplomaatide pingutused maailmas rahu tagada, heade inimeste ohvrid inimkonna paremaks muutmiseks – kõik see ei jõua kuhugi. Lõppkokkuvõttes pole sel mingit tähtsust, mitte mingisugustki. Järelikult on iga inimese elu ilma erilise tähenduseta, tegevused, mida teeme, on samuti mõttedud.”⁵

Järelikult muutuvad ka kannatused ja surm niisuguses universumis mõttetuks ja tähendusetuks ja sama lootusetuks kui kõik muu selles.

Kui sa usud Jumalasse ja suure võitluse stsenaariumi, siis on sul vastupidiselt vähemalt mingi lootus, mingi võimalus saada vastuseid kohutavale kannatuste ja surmaprobleemile. Seda arvestades ei ole me mõttetu juhuse vili, vaid hoopis „Jumala näo järgi” (vt 1. Moosese 1:27) loodud olevused, selle Jumala, kes armastas oma loodut nii väga, et suri selle eest Jeesuse isikus.

Kurjus on reaalne, kannatused on reaalsed ja surm on reaalne, sest Saatan on reaalne, tõeline olevus, kes hakkas loodu moraalikäskudele vastu ja tõi selle vastuhaku Maa peale. Iiobi raamatus näeme selle konflikti reaalsust ja kohutavaid tagajärgi, mille see on Maa peale ja meie ellu toonud. Lisaks tervise ja varanduse kaotamisele kaotas Iiob ka kõik oma

lapsed. „Su pojad ja tütreid olid söömas ja veini joomas oma vanima venna kojast. Vaata, siis tuli kõrbe poolt suur tuul, tõukas koja nelja nurka ja see langes noorte meeste peale, nõnda et nad surid.“ (liobi 1:18, 19)

Ja ometi ei saanud liob isegi loo lõpus nende surma kohta vastust, õigustust ja seda sellepärast, et kurjusel ei ole õigustust, ei ole selgitust. Selle selgitamine oleks teatud mõttes sama mis õigustamine, aga seda ei taha me kunagi teha.

Selle asemel on antud meile kallihinnaline töötlus, et kui see kohutav kannatuste, kurjuse ja surma konflikt on läbi, siis Jumal „pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud.“ (vt Ilmutusraamat 21:4)

Kuigi pisaraid on (kuidas saakski mitte olla, arvestades kõike, mis peab veel enne toimuma), antakse meile lootust, mitte üksnes selle kohta, et elu jätkub, vaid ka selle kohta, et surm, mure, nutt ja valu on igavesti möödas. Meile

töötatakse niisiis lõplikku pääsemist neist asjust, mis muudavad eksistentsi praegu nii paljude jaoks õnnetuks ja viletsaks.

Kannatused, kurjus ja surm on elu tõsiasjad, vähemalt praegu, selles elus. Me kõik oleme saanud maitsta nende kibedust ja leina. Kui Jumalat pole olemas, jääb neile viimane sõna. Kui Jumal on olemas, Jumal, kes Jeesuse isikus suri ristil ja äratati taas ellu – kõik selleks, et lõpetada kannatused, kurjus ja surm –, siis saavad tõepoolest võitu elu, õnn ja lohus.

Üks valik ei paku lootust, isegi mitte lootuse *võimalust*. Teine pakub lootust ja ka suurepäraseid põhjusi seda omaks võtta. Vastasel juhul ei ole sul midagi.

¹ The New Yorker, 13. ja 20. juuni 2011, lk 62.

² Erwin Schrödinger, „What is Life?“ (Cambridge University Press), lk 138.

³ Stephen Weinberg, „Dreams of a Final Theory“ (Vintage Books, New York, 1993), lk 255.

⁴ Samas.

⁵ William Lane Craig (23.07.2008), „Reasonable Faith: Christian Truth and Apologetics“ (Kindle Locations 1397-1404, Good News Publishers/Crossway Books. Kindle Edition).

Ajakiri vaatega ajatutele ja ajalikele sündmustele ning arengutele läbi kristliku ja piibelliku prisma. Sisukat lugemist erinevate põlvkondade esindajatele.

MEIE AEG

AASTAST 1932

» pood.advent.ee

Kas meil on

VEEL LOOTUST?

© www.bigstockphoto.com/natulrich

Pole üldse tore olla kinni siin, Päikesest kolmandal kivil, tillukesel planeedil, millele on määratud (olenevalt sellest, kelle füüsiikat ja võrrandeid sa usud) kas ära põleda, ära külmuda või aatomisuuruseks kokku surutud saada.

Kas see saatus ootab meid kõiki?

Oleneb asjaoludest. Kui ateistlik, materialistlik vaade reaalsusele on õige, siis jah, Maa ja elu sellel on hukule määratud; varem või hiljem, üht- või teistmoodi oleme omadega läbi. Pealegi, kui tundetud, hoolimatud jõud meid alguses löid, mis peaks takistama neil samadel tundetutel, hoolimatutel jõududel meid ka ära neelata?

Kuid kas see vaade on õige? Või on meil põhjust uskuda, et reaalsus on suurem, avaram ja võimalusterikkam – kaasa arvatud isegi ime võimalus –, kui ilmaliku maailmavaate pooldajad räägivad? Kas me sõandame loota, ja kui sõandame, siis missugused põhjused on meil lootmiseks? Kas see lootus on lihtsalt meeleehtlikult selle maailma rikutusest pääseda soovivate inimeste meeleehtlik igatsus või on meil head põhjused uskuda sellesse lootusesse, uskuda imedesse?

Kui need põhjused on olemas, missugused need on ja miks peaksime neid uskuma?

KANDILISED RINGID

Sunniviisiline armastus on sama võimatu kui kandiline ring.

Kui on munemise aeg, kaevab kaevurherilane väikese augu. Seejärel nõelab ta kilki (mitte surmavalt, vaid halvavalt) ja lohistab ohvri auku. Siis muneb kaevurherilane munad kilgi kõrvale, lahkub, müürib augu kinni ega tule kunagi tagasi. Munadest kooruvad vastsed toituvad kilgist, kes ei ole kõdunenud, sest ta pole surnud.

Vahetult enne seda, kui herilane paneb kilgi auku, jätab ta kilgi sissepääsuava juurde, läheb ise sisse ja kontrollib urguga. Selle kontrollimise ajal saab eksperimendi läbiviija kilki mõne sentimeetri võrra eemale liigutada. Kui herilane tagasi tuleb ja leiab kilgi kadunud olevat, lohistab ta selle tagasi augu juurde, kuid läheb ise sisse tagasi ja kontrollib taas urguga. Kui eksperimenteerija taas kilki liigutab, teeb herilane sama – lohistab kilgi tagasi –, kuid enne kilgi sisseviimist kontrollib urguga. Nii ikka ja jälle. Tundub, et herilane ei suuda programmeeritud kontrollkäitumisest väljuda. Seda eksperimenti on kasutatud tõendusena, et isegi näiliselt mõtestatud käitumine võib olla mõttetu, vaba tahte vastane.

Muidugi, kui palju üldse saab herilase käitumisest teha üldistusi inimese vaba tahte (või selle puudumise) kohta, on teine asi. Aga isegi pärast tuhandeid aastaid ei ole vaibunud vaidlus selle üle, kas meil on vaba tahe või mitte, ning oma mõtte tõestamiseks püütakse kasutada isegi herilasi!

Piibel vastupidiselt ei väida, et meil on vaba tahe, vaid peab seda endastmõistetavaks. See tähendab, peaaegu mitte miski piiblis ei ole loogiline, kui me ei arvesta seda, mida me sügaval sisimas usume ja mis on tõepoolest ka õige – meil on valikuvabadus.

Võib-olla kõige hämmastavam piiblitekst vabast tahtest ei käi üldse inimeste kohta. Selle asemel käsitletakse siin Saatanat, Lutsiferi, langenud inglit, kes on vallandanud siin Maa peal uskumatu laastamistöö.

Kõneledes Lutsiferist taevas, ütleb piibel: „Sa olid laitmatu oma teedel alates su loomispäevast, kuni sinus leiti ülekohtu.“ (Hesekieli 28:15)

Sõna „loomispäev“ tuleb samast sõnast, mida on kasutatud 1. Moosese 1:1, kui Jumal „lõi“ taeva ja maa – seda sõna kasutatakse ainult Jumala loodule viidates. Seega on meil täiuslik olemus, kelle on loonud täiuslik Jumal täiuslikus taevas ja ometi leiti temas ülekohtu?

Kuidas see on võimalik? Vastus ilmneb ühesainsas sõnas: armastus.

Armastus? Jah, sest armastus on oma olemuselt vaba tahte avaldus. Isegi Jumal ei suuda luua sunniviisilist armastust. Armastuse sundimine on selle eitamine. Just nagu Jumal ei saa luua abielus poissmeest, sest see sõna tähendab oma olemuselt vallalist, ei saa ta luua sunniviisilist armastust, sest oma olemuselt on armastus vabatahtlik. Sunniviisiline armastus on sama võimatu kui kandiline ring.

Ellen G. White väljendas seda nii: „Jõu kasutamine on vastuolus Jumala valitsuse põhimõtetega. Tema soovib ainult armastusest ajendatud teenimist ja armastust ei saa sundida; seda pole võimalik esile kutsuda jõu ega autoriteedi abil. Ainult armastus äratav vastuarmastuse.“¹

Aga isegi kui me mööname (nagu me peame), et armastus on vabatahtlik ja et kui Jumal tahtis oleval, kes suudaksid teda

armastada, siis ei olnud tal muud valikut, kui luua nad vabadena. See tõstatab veel ühe küsimuse. Kui Jumal on kõiketeadev, miks ta siis lõi meid, teades, et me langeme pattu ja toome maailmale nii palju häda? Vastus peab olema selles, et Jumal on ka kõrkearmastav, tema plaanis on suurem kasu – kui see kohutav võitlus headuse ja kurjuse vahel on läbi, tõestab Jumal oma õiglust, headust ja armastust kogu loodu ees.

Täna väga! Teisisõnu, kui õiglane on see, et me kannatame nagu praegu suure võitluse keskel siin Maa peal, samal ajal kui Jumal istub oma seisukohta tõestades ohutult ja mugavalt taevas?

Sellele olulisele küsimusele on tegelikult ainult üks vastus: rist, millel Jumal kannatas Kristuse isikus kogu maailma eest sedasama, mida meie saame üksikisikutena üksnes isiklikult enda eest tunda.

Mis tähtsus meil on?

Ateist Friedrich Nietzsche kirjutas kord: „Lõppkokkuvõttes kogeb igaüks ainult iseennast.“² Nietzsche on õigus. Kui me leiname koos leinajate, nutame koos nutjatega ja kannatame koos kannatajatega, siis kogeme ainult iseenda leina, ainult enda nuttu ja ainult enda valu, mitte kellegi teise oma. Meist voolab meie enda veri, me sülitame oma sülg, eritame oma higi, mitte kellegi teise oma, ükskõik kui ühte sulandunud on meie lihalik loomus. Teiste inimeste valu tuleb meieni alati ja üksnes meie enda omast filtreeritud; meie enda valu on kogu valu, mida iial saame tunda.

Kuigi arvud (10 000 surnut siin, 6 miljonit surnut seal, 200 000 surnut kolmandas kohas) panevad meid judisema ja tagasi tõmbuma, ei kannatanud ükski neist inimestest rohkem, kui üks üksikisik saab kannatada. Nad ei tundnud rohkem valu, kui nende isiklik ainevahetus

taluda suutis. Me tunneme üksnes iseenda valu ja mitte kübetki rohkem.

Jumal vastupidiselt kandis Kristuses ise korraka kogu maailma valu ja kannatusi, mida meie tunneme üksnes üksikisikutena. Ristil kannatas Jumal väga palju rohkem kui ükski inimene kogu inimajaloo jooksul.

Jesaja 53. peatükis, kus räägitakse Jeesusest ristil, on öeldud: „Ent tõeliselt võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid.“ (53:4) Kelle haigused, kelle valud? Kogu maailma omad. Seda kandis Jeesus. Kogu inimkonna valu, mure ja haigused – need kõik on patu tulemus ning ristil langesid selle patu, maailma patu täisraskus ja selle kurvad tagajärjed (meie haigused ja meie valud) Jeesusele.

Selmet jääda ohutult ja mugavalt taevasse, kannatas Jumal Kristuse isikus väga palju rohkem, kui ükski meist siin kunagi on kannatanud või kannatada suudab. Mitte keegi pole maksnud vaba tahte, tegelikult peaks ütleva, vaba tahte kuritarvitamise eest rohkem kui Jumal ise.

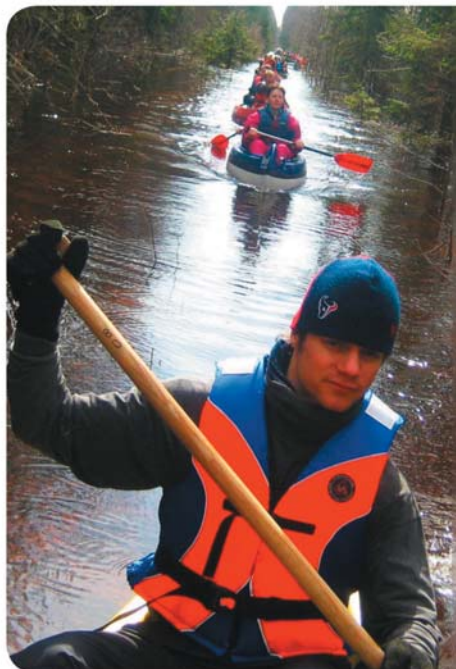
Piibel ütleb, et Jeesus oli „maailma rajamisest saadik tapetud Tall“ (Ilmutusraamat 13:8). See tähendab, et juba enne maailma loomist oli lunastusplaan olemas. Näed nüüd, kui püha, kui oluline peab siis vaba tahe, valikuvabadus Jumala jaoks olema. Kuigi Jumal teadis enne maailma algust, mis toimub, kuid hoolimata sellest, mis see Tema jaoks maksma läheb, lõi Ta meid ikkagi vaba tahtega, mitte ei teinud meist mõistmatuid roboteid, kes ei suuda armastada.

Ristil kannatas Jumal väga palju rohkem kui ükski inimene kogu inimajaloo jooksul.

Armastus on Jumala moraalse universumi tähtsaim põhimõte. Me suudame armastada ainult sellepärast, et meid on loodud vabaks, ning meid on loodud vabaks, et me saaksime armastada – armastada teisi ja mis kõige olulisem, armastada Jumalat. Armastus Jumala vastu on meie pääsetee sellest maailmast. „See ongi Jumala armastamine, et me peame tema kätte.“ (1. Johannese 5:3) ja „Õndsad on need, kes Tema kätte peavad, et neil oleks meelevald süüa elupuust ning nad võiksid minna väravaist linna sisse“. (Ilmutusraamat 22:14, KJV)

¹ Ellen G. White, „Ajastute igatsus“ (Tallinn, 1994), lk 7.

² Friedrich Nietzsche, „Nõnda kõneles Zarathustra“ (Tallinn, 2008).

Tule meiega matkama!

Oled alati tahtnud loodusesse minna, kuid ei leia sobivat seltskonda, kellega koos seda teha?

Siis on Kristlikud Matkad just Sinu jaoks! Meie eesmärk on ühitada põnevad matkad ja kristlik elustiil, luua uusi ja tugevdada olemasolevaid sõprussidemeid.

matkad.advent.ee
[fb.com/matkamine](https://www.facebook.com/matkamine)

tiitimus

„... ning hirm selle ees, mis on hauas – meie keha, mis on kasti naelutatud ja maa sisse ussitoiduks pandud.”

Suurbritannia kirjanik Simon Critchley kirjutas raamatu „The Book of Dead Philosophers“ („Surnud filosoofide raamat“) sissejuhatuses järgmist: „See raamat algab lihtsa oletusega: see, mis määratleb inimelu planeedi meie nurgas praegusel ajal, ei ole pelgalt surmahirm, vaid kõikehaarav õudus hävimise ees. See on õudus nii meie paratamatu surma ees koos tulevaste väljavaadetega valule kui ka potentsiaalse mõttetü kannatamise ees ning hirm selle ees, mis on hauas – meie keha, mis on kasti naelutatud ja maa sisse ussitoiduks pandud.“¹

Critchley jutus on iva. Surm hävitab kõik elusse puutuva. Mis mõte võib olla elul, kui sa varem või hiljem sured, kui kõik, kes sind tundsid, surevad, kui kõik, kellele sa mõju avaldasid, surevad, ja kui mälestused sinust kaovad, neelduvad universumi kosmilise kuumuse surma? (Mõned astronoomid arvavad, et universum kahaneb iseenesest, muutudes rusikasuuruseks; seda nimetatakse Suure Raksu teooriaks.) Ükskõik kuidas universum välja sureb (ja astrofüüsikutel sõnul see sureb ühel

või teisel viisil), oleme pikemas perspektiivis niikuinii kõik surnud, nii et mis tähtsus sel on? „Kas minu elul on mõtet,“ küsis Lev Tolstoi, „mida mind paratamatult ootav surm ei hävita?“⁴²

Bryan Magee oli olnud tuntud inglise kirjanik, muusikakriitik ja parlamendiliige. Kolmekümnendate eluaastate alguses vallutas teda äkitselt tugev ja karm enda surelikkuse mõistmine. Ateistina, kes uskus, et see elu on kõik ja pole mingit lootust edaspidisele, mõistis ta, kui vähetähtis see kõik kokkuvõttes on. Ükskõik mida ta teeb, kas tema elu on läbikukkumine või edu – „mitte millelgi pole vähimatki tähtsust mulle ega kellelegi teisele, kui meist kõigist saab mitte miski, kaasa arvatud neist, kes pole veel sündinud. Seepärast pole mingit tähtsust, kui ma suren, ja poleks olnud ka mingit tähtsust sellel, kui ma poleks kunagi sündinud. Ma jõuan igal juhul välja sinna samasse, kus oleksin olnud, kui mind poleks sündinud. Kõigel sellel pole mingit tähendust, mitte mingit mõtet ja lõpuks pole mitte midagi.“⁴³

Lõpuks pole mitte midagi, jah, aga ainult siis, kui Jumalat pole olemas ja see elu on kõik, mis üldse on. See on nii surma tõttu ja selle tõttu, mida see elule teeb. Ütleme sageli, et surm on elu osa. Kuid see on vale. Surm on elu puudumine, mitte selle osa. Surma kõrgehaaravus on meie aju niivõrd rikkunud, meie veri on täis igasse õhuatomisse sulandunud surelikkuse hingamisest, et paneme vastandid kokku ja nimetame neid üheks ja samaks!

Muidugi on teadus suutnud meile anda lisa, aga kui palju? Kaksikümmend, kolmekümmend aastat? Naljaasi! Kaksikümmend või kolmkümmend aastat on haige nali võrreldes igavikuga, mis kestab aina edasi, samal ajal kui meist jääb maha üksnes põrm. Ja isegi inimkonna edu juures – Marsi uurimine, iPhone'i loomine, genoomi kaardistamine – on see kõik täiesti mõtetu jumalatus universumis, kus meie kõige järeleandmatum ja leppimatum vaenlane surm ei lepi alistumisega ega võta vange, vaid pommitab ja põmmutab seni, kuni kõik rakuseinad varisevad, sisu välja voolab ja kõduneb. Surm on vaenlane, kellele meil on võimatu jälile saada, et teda hävitada,

sest on tõendatud, millest me oleme. Kas siis naturalistliku ateistliku tekkimise seisukohalt ei ole elu ega surm midagi muud kui vaid sama supi eri segud? Ning elust saab surma noorem versioon.

Sellepärast räägitakse Uues Testamendis ikka ja jälle surmast ning sellest, et Jeesus võitis surma ja pakub meile igavese elu töotust. Uues Testamendis antakse mõjuvõimsad tõendid, et aidata meil uskuda tema ülestõusmise reaalsusesse ja et selle ülestõusmise kaudu on meil lootus ja töotus. Lõppude lõpuks on igavene elu ainus, mis muudab selle elu tähendusrikkaks. Pealegi, mida saab tähendada ükskõik missugune elu, mis on määratud põrmu – igaveseks, kui üldse nii kauagi?

Lõpuks pole mitte midagi, jah, aga ainult siis, kui Jumalat pole olemas ja see elu on kõik, mis üldse on.

Ent põrm ei pruugi olla meie lõpp. Jeesus on avanud pääsetee. Tema tulemise peamine eesmärk oli päästa meid igavesest surmast, mis oleks muidu meie osa. Päästes meid sellest surmast ja andes meile kohe päästelootuse, saab ta meie ellu tuua mõtte ja eesmärgi, mida vastasel juhul ei oleks (loe veel kord ülaltoodud tsitaate!).

Siin on kõigest mõned hämmastavalt head töötused, mis võivad Jeesuse kaudu meie omaks saada.

„Viimse vaenlasena kõrvaldatakse surm.“ (1. Korintlastele 15:26) „Ma annan neile igavese elu ja nad ei hukku iialgi ning keegi ei kisu neid minu käest.“ (Johannese 10:28) „Sest patu palk on surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas.“ (Roomlastele 6:23) „Ja see tunnistus on: Jumal on andnud meile igavese elu ja see elu on tema Pojas.“ (1. Johannese 5:11) „... igavese elu lootuse põhjal, mille Jumal, kes ei valeta, on töötanud enne igavesi aegu.“ (vt Tiitusele 1:2)

Mis oleks muidu? Suur Raks? Surm kosmilises kuumuses? Isegi ilma niisuguste grandioosete kosmiliste lõppudeta ei paku ilmalik-ateistlik maailmavaade, mis on nii kitsas ja piiratud, mitte midagi muud kui meeleheidet ja lootusetust. Kuidas saakski teistmoodi olla, eeldades, et oleme pelgalt kosmose tekitatud juhuse produktid, olevused, kes suudavad kujutleda igavest ja inimhõõnust ületavat, kuid seda peamiselt põrmust ja veest aju ja ihuga, mis on ajutised ja maised?

Vastandina sellele pole meile Jeesuses antud üksnes suurepärase lootus, vaid ka head põhjused temasse uskuda. Kuigi on palju, mida me ei mõista, taipame isegi praegu piisavalt, et teda usaldada ja tunda ülestõusmise töötust, igavese elu töötust, töötust, mis pakub sellest segadusest palju parema pääsetee kui Simon Critchley ussitoidu väide.

Critchley esitas ühe vaate elule ja surmale, Paulus teistsuguse: „Sest Issand ise tuleb sõjahüüu, peaingli hääle ja Jumala pasuna saatel alla taevast ning esmalt tõusevad üles surnud, kes on läinud magama Kristuses, pärast kistakse meid, kes me oleme üle jäänud elama, ühtviisi koos nendega pilvedes üles õhku Issandale vastu, ja nõnda me saame alati olla koos Issandaga. Julgustage siis üksteist nende sõnadega!“ (1. Tessalooniklastele 4:16–18)

Julgustage tõepoolest! Jeesuses ja suurepärase töötuste kaudu, mida ta pakub meile tänu oma surmale ja ülestõusmisele, võime teada juba praegu, et see maailm ja surm, mis on siin nii valdav, ei ole lõplikud. Viimane sõna jääb Jumalale ja tema ütleb meile: „Vaata, ma loon uue taeva ja uue maa. Enam ei mõelda endiste asjade peale ja need ei tule meeldegi.“ (Jesaja 65:17)

¹ Simon Critchley, „The Book of Dead Philosophers“ (Vintage Books, New York, 2008), lk XV.

² Lev Tolstoi, „Pihtimus“ (Tallinn, 1996), lk 23.

³ Bryan Magee, „Confessions of a Philosopher“ (Random House, New York, 1997), lk 251.

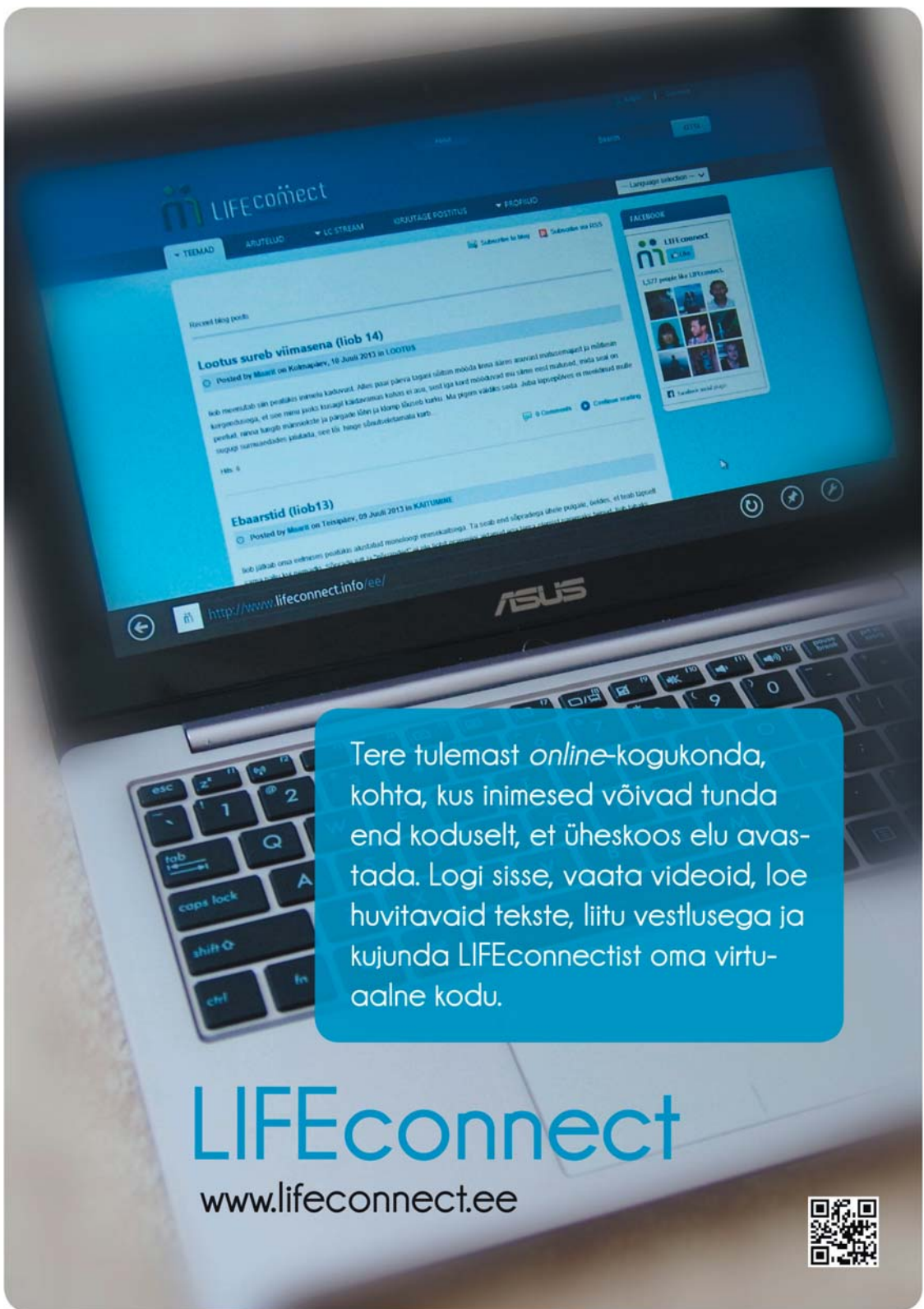
■ 2012. aasta 14. kuni 20. maini kestnud surma asjaolude teadvustamise nädala raames tehtud uuringus leiti, et kuigi 54% osalenuist oli viimase viie aasta jooksul kaotanud lähedase ja kolmandik mõtleb igal nädalal suremisele ja surmale ning 11% väidab, et mõtleb sellest iga päev, on surma teemal arutlemine ja elu lõpu plaanide tegemine paljude inimeste jaoks jäänud tabuks.

71% osalenuist on nõus, et Suurbritannia elanikel on ebamugav rääkida suremisest, surmast ja lähedase kaotamisest. Veerand (25%) brittidest ütles, et nad tunnevad lähedasega suremisest rääkides ebamugavust. Ainult seks on suurem tabuteema kui suremine, 39% brittidest tunneb pereliikmete ja sõpradega seksist rääkides ebamugavust, raha puhul tunneb ebamugavust 23%, religiooni puhul 14%, poliitika puhul 13% ja immigratsiooni puhul 11%.

82% inimestest väidab, et muretsevad sellepärast, et on surres lähedastele koormaks, ning 74% on mures, mis saab pärast nende surma perest. Kõigest 25% lähedase kaotanutest ütles, et said vajalikku abi. 35% ütleb, et nad ei saaks matuste korraldamist võimaldada, kui keegi lähedane homme sureks. 28% ei tea, missuguse asutuse poole pöörduda, ja 24% ei tea, kuidas matuseid korraldada.

Hoolimata neist muredest on kõigest 27% küsinud pereliikmetelt nende elulõpuseoovide kohta ning ainult 31% on rääkinud kellelegi enda viimastest soovidest. Pelgalt 37% on teinud testamendi, 31% on registreerunud organidoonoriks või omab doonorikaarti ning ainult 8% on kirjutanud üles oma soovid või eelistused juhuks, kui nad ei ole suutelised ise neid otsuseid tegema.

www.dyingmatters.org/page/brits-paying-price-refusal-talk-about-dying

Tere tulemast *online*-kogukonda, kohta, kus inimesed võivad tunda end koduselt, et üheskoos elu avastada. Logi sisse, vaata videoid, loe huvitavaid tekste, liitu vestlusega ja kujunda LIFEconnectist oma virtuaalne kodu.

LIFEconnect

www.lifeconnect.ee

Kes võitleb KÕLBELISE rikutuse vastu?

*Inimesed, kellele
on antud valiku- ja
tahtevabadus, tegid
valed valikud ja
seetõttu on kogu
maailm Jumala ees
süüdi.*

Kas tead koomik George Carlinit, ropu suuga lugupidamatut naljameest George Carlinit? Ta ütles nii: „Ma olen tüdinud kuulmast süütutest ohvritest; see on vanamoeline mõte. Pole olemas süütuid ohvreid. Kui sa oled siia maailma sündinud, siis oled sa süüdi ja kõik, lugu lõpetatud. Sinu sünnitunnistus on süütõend.”¹

Kuigi hr Carlin ei olnud tuntud teoloogina, on tema jutus mõte. Me kõik oleme süüdi, me kõik oleme patused. Muidugi on lihtne võrrelda end teistega ja siis arvata, et me polegi nii pahad. *Kuule, ma pole kunagi kinos automaadist tulistanud. ... Ma pole kunagi nelja-aastaseid poisse seksuaalselt väärkohelnud. ... Ma pole iial röövinud panka ega võtnud pantvange. ... Ma olen üsna hea inimene, eks ole?*

Joseph Fritzl, austerlane, kes lukustas oma tütre keldrisse ja vägistas teda aastaid, ei olnud muidugi nii halb kui austerlane Adolf Hitler, kuid see ei tee Fritzlit veel heaks. Sa võid olla nurjatu, isekas ja ahne lurjus, kuid alati on võimalik leida keegi, kes on sinust nurjatum, isekam ja ahnem.

Enamik meist elab postmodernistlikus, mitte liiga kriitilises maailmas mingi süüga. Me ei pruugi olla sarimõrvarid ega tegeleda lapspornograafiaga, kuid isegi püüdes libeda „tõde on suhteline“ jutu taha peituda, teame sügaval sisimas kõik, et oleme midagi valesti teinud. Esita endale lihtsalt niisugune küsimus: *kui palju olen ma teinud asju, mida ma ei taha näha internetis või päevalehes avalikustatuna, asju, mille pärast oleks mul kohutavalt häbi, kui need avalikuks tuleksid?* Kui sa pole teinud midagi häbenemisväärset, siis oled sa erand, mis kinnitab reeglit. See reegel on kirjas piibli tekstis: „Ei ole õiget, ei ühtainsatki ... Mida Seadus iganes ütleb, seda ütleb ta neile, kes on Seaduse all, et iga suu suletaks ja kogu maailm oleks Jumala ees süüalune.“ (Roomlastele 3:10, 19)

Vaata maailma, sõdu, vägivalda, kuritegevust, majanduslikku ebavõrdsust, saastumist, korruptsiooni, ebaõiglust – see ei tulnud siia juhuslikult. Inimesed, kellele on antud vaba tahe, on teinud vabatahtlikke valikuid, valesid valikuid ja seetõttu on kogu maailm Jumala ees süüalune. See hõlmab meist *igaüht*.

Just täpselt sellepärast Jeesus Kristus tuligi, et teha meist *igaühe* jaoks seda, mida keegi meist ei suudaks ise enda jaoks teha – anda pääsetee selle maailma rikutusest. Piibel räägib Jumalast, kes teab meie probleeme ja tahab meid päästa, tagades meile pääsetee selle maailma rikutusest, mille oleme ise põhjastanud. Ta peab meid päästma meie enda käest ja seepärast tuligi Jeesus meie hulka. Jeesus aitab meil mõista, kes me tegelikult oleme, ning annab meile pääsetee meie paljude valede valikute tagajärgedest. Seda räägib piibel Johannese 3:17: „Jumal ei ole ju läkitanud oma Poega maailma, et ta kohut mõistaks maailma üle, vaid et maailm tema läbi päästetaks.“

Nii see on. Ükskõik missugused on sinu *minevikuvead*, ükskõik missugused on sinu *olevikuvead*, ükskõik mida sa oled valesti teinud või teed praegu valesti – Jeesus Kristus maksis kaks tuhat aastat tagasi ristil kõige selle eest. Karistus, mille sina kui patune, kes on teinud halba ja teistele haiget (tunnista seda, et oled teistele haiget teinud!), karistus, mille sina oled

ära teeninud, langes Jeesusele, et sina ise ei peaks seda kunagi kandma!

„Kristust koheldi nii, nagu meie oleme ära teeninud, selleks et meid võidaks kohelda nii, nagu Tema väärib. Teda mõisteti hukka meie pattude pärast, milles Temal ei olnud mingit osa, selleks et meid võiks mõista õigeks Tema õiguse läbi, milles meil ei ole mingit osa. Tema kannatas surma, mis kuulus meile, et meie saaksime elu, mis kuulus Temale.“²

Karistus, mille sina oled ära teeninud, langes Jeesusele, et sina ise ei peaks seda kunagi kandma!

See tähendab, et erinevalt kõigist kunagi sündinud inimestest oli Jeesus patuta, täiuslikult õige. Ta ei teinud eales pattu. Nii oli tema elu täiuslik seaduse järgimine, täiuslik õiglus. Evangeeliumi heades sõnumites on kirjas, et esiteks Jeesus mitte üksnes ei surnud meie eest – „kui me olime alles patused“ (vt Roomlastele 5:8) –, et tasuda meie valede tegude eest, vaid teiseks, Kristuse täiuslik elu, Tema täiuslik õiglus arvatakse meie omaks, nii et seda peetakse meie eluks, meie õiguseks.

Religioosne mõiste selle kohta on „õigeksmõistmine usu läbi“, mis tähendab, et usu kaudu Jeesusesse seisame Jumala ees rüütatult Jeesuse õigusesse, Jeesuse pühadusse. Tema täiuslikult sõnakuulelik ja püha elu arvatakse meie omaks. Seepärast võtab Jumal meid vastu, mitte meie oma tegude tõttu – mis mõistaksid meid hukka –, vaid sellepärast, et Jeesuse õigus katab meie vead ja puudused. See õigus on Jumala and, miski, mida me ei saa ära teenida oma tegudega ega Seadusele kuuletumisega. Ei, see antakse meile, kui me seda usus nõuame.

„Seepärast et Seaduse tegude tõttu ei mõisteta kedagi õigeks tema ees, sest Seaduse kaudu tuleb patutundmine. Nüüd aga on ilma Seaduseta saanud avalikuks Jumala õigus, millest tunnistavad Moosese Seadus ja Prohvetid, see Jumala õigus, mis tuleb Jeesusesse Kristusesse uskumise kaudu kõigile,

kes usuvad. Siin ei ole erinevust, sest kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest ning mõistetakse õigeks tema armust päris müüdi, lunastuse kaudu, mis on Kristuses Jeesuses.“ (Roomlastele 3:20–24)

Jah, usu kaudu Jeesusesse seisame Jumala ees nii, nagu oleksime sama patuta, pühad ja täiuslikud nagu Jeesus. See on hea uudis!

Jah, usu kaudu Jeesusesse seisame Jumala ees nii, nagu oleksime sama patuta, pühad ja täiuslikud nagu Jeesus. See on hea uudis!

Kuid head uudised lähevad veel paremaks. Me ei ole üksnes Jumala ees täiuslikud, vaid usu kaudu muutub meie elu radikaalselt. Sõna „kristlane“ tähendab „Kristuse moodi“ ning Tema elu pole üksnes meie omaks arvatud, vaid see hakkab ka meis ilmnema. Jeesus oli ainus inimene, kes elas ilma ühegi rikutuseplekita ja nüüd antakse meile usu kaudu, kui püüame alandlikult tema elu ja iseloomu jäljendada, vägi järgida tema väärtushinnanguid, nii et võiksime pääseda rikutusest, mis on inimesusse niivõrd sisse tunginud.

Kui me võtame Jeesuse enda omaks, sureme oma minale ja selle endistele rikutud eluviisidele ning meil on uus elu Jeesuses. Või nagu Paulus kirjutas: „Nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus. Ja mida ma nüüd elan ihus, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseenese loovutanud minu eest.“ (Galaatlastele 2:20)

See ei tähenda, et sa oled täiuslik; see tähendab ainult, et Jumal näeb sind täiuslikuna ja tegutseb selle nimel, et sa saaksid täiuslikuks. See on elukestev protsess, millel on oma tõusud ja mõonad, ent Paulus on öelnud: „Olen veendunud selles, et see, kes teis on alustanud head tööd, lõpetab selle enne Kristuse Jeesuse päeva.“ (Filiplastele 1:6)

George Carlin oli õigus: „Sa oled süüdi ja kõik, lugu lõpetatud.“ Seda mõistavad isegi

mittekristlased. Kuid Jeesus, Jumala Poeg, ei olnud süüdi, mitte milleski, mitte kunagi. Ta oli õige ja täiuslik ning tänu temale ja hämmastavale lunastusplaanile saab see pühadus ja täiuslikkus usu kaudu sinu omaks. Sa pead selle lihtsalt vastu võtma ja siis algab sinu uus elu.

¹ <http://psychologyproductsandservices.blogspot.com/2011/09/psychology-of-guiltpart-iii.html>

² Ellen G. White, „Ajastute igatsus“ (Tallinn, 1994), lk 10.

Täienda oma teadmisi Piiblist vastavalt oma ajagraafikule ja huvidele. Valida võid nelja erineva seeria vahel: “Usk üle piiride”, “Arheoloogia ja Piibel”, “Taanieli raamat avaneb” ja “Piibel alkohoolikutele”.

Osalemine tasuta!

Internetipõhised piiblikursused

piiblikursus.advent.ee

PÄÄSTMINE

Jeesuse teisel tulemisel päästetakse ustavad kõige hullemast rikutusest, millega kokku puutume – surmast.

© www.bigstockphoto.com/dny3d

Kujuta ette järgmist lugu: laps on röövitud ja vanemad maksavad röövijatele tohtu suure lunaraha. Ainult probleem on selles, et pärast nõutud raha tasumist ei lähe vanemad lapsele järele.

Kui see kõlab naeruväärselt, siis pole see nii naeruväärne kui mõte, et Jeesus Kristus ei tule maa peale tagasi meid päästma. Miks? Sest ta maksis meie eest väga kalli lunaraha: oma elu.

„Nii nagu Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu *lunaks paljude eest.*“ (Matteuse 20:28)

„Sest üks on Jumal, üks on ka vahamees Jumala ja inimeste vahel: inimene Kristus Jeesus, kes on iseenese loovutanud lunastushinnaks kõikide eest, tunnistusena selleks määratud ajal.“ (1. Timoteosele 2:5–6)

Piibel ütleb, et meid on lunastatud „Kristuse kalli verega“ (vt 1. Peetruse 1:19). Lunastuse mõte on sama kui väljaostmisel. Kristus maksis meie lunastamise eest oma eluga. Mis saaks siis olla veel imelikum, kui tema, kes on meie

eest nii kalli hinna tasunud, ei tuleks tagasi ega võtaks endale seda, mis talle nii palju maksma läks?

Jeesuse teine tulek tähendabki seda, et Jeesus tuleb järele sellele, mille eest ta oma esimesel tulemisel maksis. Jeesuse esimene tulek on tema teise tuleku garantii, mis on kirjutatud verega, Kristuse verega. Kui Jeesus ei tule tagasi, siis on kõik, mida ta esimesel tulemisel tegi – alates inimkehasse tulemisest ja patutust elust kuni ristisurmani –, olnud raiskamine, ja kes seda usub?

Raamatute ja filmide sarjas „Left Behind“ („Maha jäetud“) kirjeldatakse Jeesuse teist tulemist kui salajast sündmust, mille käigus võetakse ustavad kristlased vaikselt taevasse ning kõik teised (vaesed maha jäetud) imestavad, kuhu nad kadusid.

Piibel maalib Kristuse tulekust hoopis teistsuguse pildi. Loe järgmisi tekste ja otsusta, kas neis salmides paistab teine tulemine olema vaikne ja salajane, nagu on kirjeldatud

*Kui Jeesus ei tule tagasi,
siis on kõik, mida ta
esimesel tulemisel tegi
– alates inimkehasse
tulemisest ja tema
patutust elust kuni
ristisurmani –, olnud
raiskamine.*

„Left Behind“ lugudes, või on see väga vali ja avalik sündmust, mida ei saa tõenäoliselt tähelepanuta jätta.

„Sest otsekui välk sähvatab idast ja paistab läände, nõnda on Inimese Poja tulemine.“ (Matteuse 24:27)

„Ennäe, ta tuleb pilvedega ja iga silm saab teda näha.“ (Ilmutusraamat 1:7)

„Sest Issand ise tuleb sõjahüüu, peaingli hääle ja Jumala pasuna saatel alla taevast ning esmalt tõusevad üles surnud, kes on läinud magama Kristuses, pärast kistakse meid, kes me oleme üle jäänud elama, ühtviisi koos nendega pilvedes üles õhku Issandale vastu, ja nõnda me saame alati olla koos Issandaga.“ (1. Tessalooniklastele 4:16, 17)

Ükskõik mida muud Jeesuse teise tuleku kohta uskuda, aga see pole vaikne ja salajane. Tema tagasitulek on nagu välk, mis lööb üle kogu taeva. Kõigi silmad näevad teda. Kristuses surnud äratatakse üles. See tähendab, et kõik Kristuse ustavad järelkäijad maailma algusest peale, need, „kes on läinud magama Kristuses“, tuuakse tagasi ellu, füüsilisse ihusse. Ole lahke, see pole sündmus, mille saaks tähelepanuta jätta, eriti kuna on öeldud, et need, kes tema tulekul on elus, tõstetakse koos temaga üles õhku!

Jeesuse teisel tulemisel päästetakse ustavad kõige hullemast rikutusest, millega kokku puutume – surmast.

Vaata, kui värvikalt kirjeldab Paulus seda, mis toimub Kristuse tagasitulekul: „Vaadake, ma ütlen teile saladuse: meie kõik ei lähegi magama, aga meid kõiki muudetakse, äkitselt, ühe silmapilguga, viimse pasuna hüüdes, sest pasun hüüab ja surnud äratatakse üles kadumatutena, ning meid muudetakse. Sest see kaduv peab riietuma kadumatusega ja see surelik riietuma surematusega.“ (1. Korintlastele 15:51–53)

Surma kaduvus tühistatakse. Siin räägitakse surnute ülestõusmisest igavesse ellu Kristuses. Surmale, kõige suuremale rikkujale üldse, ei jää viimast sõna. Ei, viimane sõna on Jeesusel ja igavesel elul, mida ta pakub kõigile, kes selle vastu võtavad.

Kui Jeesus tuleb tagasi, lõpeb see maailm ning kõik rikutus, kurjus, ebaõiglus, vägivald ja surm. Meie planeet, nagu meie seda oleme tundnud, lakkab eksisteerimast. See saab hoopiski laastatud:

„Aga Issanda päev tuleb nagu varas. Siis hukkuvad taevad raginal, algained lagunevad lõomates ning maad ja tema tegusid ei leita enam.“ (2. Peetruse 3.10)

Jah, maa sellisena, nagu meie oleme seda tundud, on kadunud, aga Jeesus ei ole omadega valmis enne, kui maa luuakse uueks ja meil saab olema koht uuel maal, mis kestab läbi igaviku.

„Ma nägin uut taevast ja uut maad; sest esimene taevast ja esimene maa olid kadunud ning merd ei olnud enam. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalemma, taevast Jumala juurest alla tulevat, valmistatud otsekui oma mehele ehitud mõrsja. Ja ma kuulsin valju häält troonilt hüüdvat: „Vaata, Jumala telk on inimeste juures ning tema asub nende juurde elama ning nemad saavad tema rahvaiks ning Jumal ise on nende juures nende Jumalaks. Tema pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud.““ (Ilmutusraamat 21:1–4)

Surm, leinamine, nutt, valu – kõik on igaveseks möödas! See on lootus, see on töotus, see on see, mida meile Jeesuses pakutakse. Kosmiline konflikt Kristuse ja Saatana vahel

jõuab tõepoolest lõpule ning kõik lunastatud elavad uuel maal, uue taeva all, täielikult uues eksistentsis ilma ühegi halva asjata, mis siin meie elu rikkusid.

Jah, Jeesus tuleb tagasi. Ja kui ta tuleb, siis oleme meie kas ühel või teisel poolel. Sa võid juba nüüd olla valmis. Sa saad valmistuda nii, et teed kohe otsuse anda end temale, lubad pühalikult järgida käske „armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega ja kogu oma jõuga“ ning „armasta oma ligimest nagu iseennast“ (vt Markuse 12:30, Matteuse 22:39) ja rakendada seda armastust ellu Jumala seadusele kuuletudes: „See ongi Jumala armastamine, et me peame tema käske.“ (1. Johannese 5:3)

Kõik inimeste katsed rikutust lõpetada on ebaõnnestunud. Kõik suured -ismid on läbi kukkunud. Meie maailmas liigub kõik kokkuvarisemise poole, hävingu ja kaose poole, ning inimkond oma tehnoloogia ja teadusega üksnes pikendab agooniat, ent ei lõpeta seda iial. Kui me üldse midagi muudame, siis tundub, et alati halvemuse poole. Meil on vaja pääseteed, kuid omapead jäetuna oleme lootusetult löksus.

Üksnes Jeesus on teinud meile pääsetee ja keegi meist ei pea maha jääma, ei praegu ega kindlasti mitte ka teisel tulemisel.

*Üksnes Jeesus
on teinud meile
pääsetee ja
keegi meist
ei pea maha
jääma, ei praegu
eга kindlasti
mitte ka teisel
tulemisel.*

VIIMANE HOIATUS

Põhja-Iisraelis asub 380 ruutkilomeetri suurune ala, mida tuntakse Megiddo oruna. See koht on tulvil arheoloogilisi leide, mis tunnistavad selle pikast ajaloolisest tähtsusest. Paljud usuvad, et selles orus toimub ka lõpuaja viimane ja kõige olulisem lahing headuse ja kurjuse, Kristuse ja tema järelkäijate ning Saatana ja tema järelkäijate vahel.

Kuigi inimesed võivad vaielda, kas see lahing, tundub ka kui Harmagedoon, kulmineerub Megiddo orus või mitte, üks on selge: suure võitluse viimane kulmineeruv lahing läheneb kiiresti ja iga inimene peab tegema otsuse, kelle poolel ta olla tahab. Me oleme kas Loojaga, temaga, „kes on teinud taeva ja maa, mere ja kõik, mis seal sees on“ (Psalmid 146:6), või loodud olevuse, Saatana, langenud inglina, kelle suurim pettus on võime varjata mitte üksnes oma eksistentsi, vaid ka enda suurt kurjust, olevusega, kelle lõplik hävimine on kindel. „Häda maale ja merele, sest kurat on tulnud alla teie juurde; ta on suures raevus, teades, et tal on aega üürikeseks.“ (Ilmutusraamat 12:12)

Vaata ringi. Sa ei pea uskuma piiblistse või Saatanasse, märkamaks, et kogu maailm suundub suure kriisi poole. Väike superrikaste vähemus jätkab varanduse kogumist, samal ajal kui miljardid kiduvad täielikus vaesuses. Kliima soojeneb kiiremini, kui paljud arvasid. Maailmamajandus vaarub kokkuvarisemise äärel. Luuakse ja soetatakse relvi, keemilisi, bioloogilisi, tuumarelvi. Küsimus ei ole mitte, kas terroristid saavad midagi kätte, vaid *millal* see juhtub. Looduskatastroofe on igal pool ning tundub, et ka igal ajal. Lausa hämmastav, et oleme nii kaua vastu pidanud.

Varem või hiljem seisame silmitsi sellega, mis on piibli kirjelduse järgi „kitsas aeg, millist ei ole olnud rahvaste algusest peale“. (Taanieli 12:1) Ilmaliku inimese jaoks oleks niisugune tohutu kitsas aeg järjekordne näide juhuse loodud mõttetusest, absurdusest ja otstarbetusest, kus meie valu ja kannatused on niikuinii asjatud. Nende jaoks, kes tunnevad Issandat ning usaldavad teda ja tema lunastuse ja päästmise töötust, ei kuuluta see traagiline aeg ette lihtsalt maailma lõppu, vaid uut eksistentsi, mis algab siis, kui Kristus tagasi tuleb.

Enne seda tagasitulekut kulmineerub suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel kibedaks üleilmseks lahinguks, kus iga inimene on sunnitud avalikult valima ühe või teise poole.

Nende teemade selgitamiseks, inimeste tulevikuks valmistamiseks ning Jumala ja Saatana poole eristamiseks nii võimalikult selgelt, et mitte keegi ei pruugi – Saatana suurtele pettustele vaatamata – saada petetud, on Jumal andnud maailmale erilise kuulutuse: „Ma nägin teist inglit keset taevast lendavat; sellel oli igavene evangeelium, et kuulutada evangeeliumi neile, kes elavad ilmamaal – kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele. Ja ta hüüdis suure häälega: „Kartke Jumalat ning ülistage teda,

sest tema kohtumõistmise tund on tulnud, ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad!“ (Ilmutusraamat 14:6, 7) Selle kuulutuse aluseks on kutse kummardada ainsat tõelist Jumalat, Loojat. Pealegi, mis muu teeb temast Jumala kui mitte see, et tema üksi on Looja ja seega ainus isik universumis, kes on meie kummardamist väärt?

Huvitaval kombel on selle kuulutuse väljendusviis pärit otse kümnest käsust, täpsemalt ühest käsust, mis osutab Issandale Jumalale kui Loojale. „Pea meeles, et sa pead hingamispäeva pühitsema! Kuus päeva tee tööd ja toimeta kõiki oma talitusi, aga seitsmes päev on Issanda, sinu Jumala hingamispäev. Siis sa ei tohi toimetada ühtegi talitust, ei sa ise ega su poeg ja tütar, ega su sulane ja teenija, ega su veoloom ega võõras, kes su värvais on! Sest kuue päevaga tegi Issand taeva ja maa, mere ja kõik, mis neis on, ja ta hingas seitsmendal päeval: seepärast Issand õnnistas hingamispäeva ja pühitses selle.“ (2. Moosese 20:10, 11)

See ühenduslülid muutub veel olulisemaks, kui kõigest mõni salm edasi, pärast Ilmutusraamatu 14:6, 7 üleskutset kummardada teda, „kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad“, kirjeldab piibel, missugused on Issanda ustavad teenijad. „Siin on pühade kannatlikkus; siin on need, kes peavad *Jumala käske* ja Jeesuse usku.“ (Ilmutusraamat 14:12, KJV)

Neid inimesi esitatakse kontrastina kogu ülejäanud maailmaga, kes on näidanud, et kummardavad teist võimu, religiooset-poliitilist võimu, mida kujutatakse metsalisena (piibli prohvetikuulutuses sümboliseeritakse suuri poliitilisi ja/või religiooside võime metsalisena). „Talle anti suu rääkida suuri asju ja teotada Jumalat ning talle anti meelevald tegutseda nelikümmend ja kaks kuud.“ (Ilmutusraamat 13:15)

■ Iga seitsmes (14%) inimene on nõus väitega „maailma lõpp tuleb minu eluajal“ – 4% on täiesti nõus, 10% enam-vähem nõus. Ülejäänud maailm (86%) ei ole sellega nõus – 66% ei ole üldse nõus, 19% enam-vähem ei ole nõus. Selle väitega on nõus Türgis 22%, Ameerika Ühendriikides 22%, Lõuna-Aafrikas 21%, Argentiinas 19%, Mehhikos 19% ja Indoneesias 19%, samas kui Prantsusmaal on väitega nõus ainult 6%, Belgias 7%, Suurbritannias 8% ja Rootsis 11%.

www.ipsos-na.com/news-polls/pressrelease.aspx?id=5610

STATISTICS

Üks asi on nende tekstide põhjal selge: kogu maailm jaotatakse kahte leeri, kas nende hulka, kes kummardavad Loojat, või nende hulka, kes kummardavad metsalise kuju. Ja selle kuju kummardamine tähendab lõppeks Jumala viha ees seismist!

„Selle nii selgesti esitatud teadaande tõttu võtab igaüks, kes tallab jalge alla Jumala käsu, et kuuletuda inimeste seadustele, vastu metsalise märgi. Ta vannub seega truudust võimule, kellele ta valib kuuletuda Jumala asemel. Hoiatus taevast kõlab nii: „Kui keegi kummardab metsalist ja tema kuju ning võtab tema märgi oma otsaette või oma käe peale, siis ta saab juua Jumala raevu viina.“ (Ilmutusraamat 14:9, 10)¹

Ja kuigi neid, kes püüavad Jumalale ustavaks jääda, kiusatakse taga – „tapetakse igaüks, kes ei kummarda metsalise kuju“ (vt Ilmutusraamat 13:15) –, on nende vabastamine kindel, sest selle tagakiusamise ajal tuleb Jeesus Kristus tagasi kui võidukas kangelane, ning kõigile, kes on temale ustavad, on pääsemine garanteeritud.

Kaks tuhat aastat tagasi valas Jumal ristil oma armastuse välja, pakkudes iseennast täielikuks ja lõplikuks ohvriks kõige halva ja vale eest, mida me kõik oleme teinud. Ta kandis meie eest karistust, pakkudes meist igaühele pääseteed rikutusest ja kurjusest, mis on nii väga selle praeguse maailma igasse aspekti tunginud. See ongi põhjus, miks see maailm asendatakse uuega: „Aga Issanda päev tuleb nagu varas. Siis hukuvad taevad raginal, algained lagunevad lõomates ning maad ja tema tegusid ei leita enam. ... Meie ootame aga tema töotuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus.“ (2. Peetruse 3:10, 13)

Mis kõige parem, Jeesus on teinud seal, uutes taevastes ja uuel maal, meist igaühe jaoks koha. Igaüks meist peab ise otsustama, kas me soovime seda endale või mitte.

¹ Ellen G. White, „Suur võitlus valguse ja pimeduse vahel“ (Tallinn, 1990), lk 454.

Kojumineek
Algab Nüüd

Spot

SPOT
=
sõbrad
+
mõnus
õhkkond
+
hea muusika
+
maitavad
suupisted
+
sisukas
ja
päevakohane
sõnum

fb.com/spotwall

Elva	Palu tee 2	
Haapsalu	Endla 4	haapsalu.advent.ee
Jõgeva	Pargi 23	
Jõhvi	Uus 3	ida-viru-asd.org
Keila	Jaama 18	keila.advent.ee
Kuressaare	Uus 45	kuressaare.advent.ee
Narva	Rakvere 4	sda-narva.info
Paide	Uus 7	paide.advent.ee
Põltsamaa	Kreutzwaldi 1	poltsamaa.advent.ee
Pärnu	Karja 3	parnu.advent.ee
Rakvere	Pikk 33	rakvere.advent.ee
Rapla	Põllu 6	rapla.advent.ee
Sillamäe	Tallinna mnt. 13	ida-viru-asd.org
Tallinn (eesti)	Mere pst. 3	tallinn.advent.ee
Tallinn (vene)	Mere pst. 3	www.adventist.ee
Tartu	Lille 18	tartu.advent.ee
Türi	Koidula 34	tyri.advent.ee
Valga	Aia 11	
Viljandi	Uku 11A	
Võru	Linda 1A	

Kirik on koht,

kus inimene võib leida teekaaslast, kes jagavad rännakuraskusi ja muret. Kirik on koht, kus ammutame jõudu ja rõõmu elukoorma kandmiseks. Kirik on koht, kus saame teadmisi, miks on maailm meie ümber selline, nagu see on, ja kuhu me lõpuks välja jõuame.

Tule jagama, leidma ja teada saama!

Adventkogudused

Kümme käsku

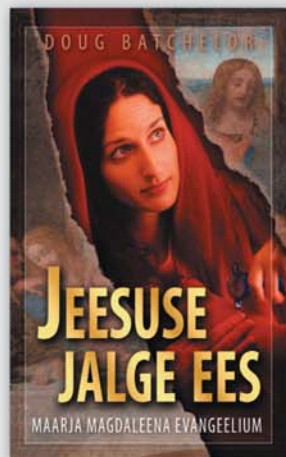
Loron Wade

Milline hämmastav areng universumi mõistmises... kuid endiselt on maailm nälja, vägivalla ja türannia mänguma. Äkki sellepärast, et ajastu suurimad probleemid ei ole teaduslikud, vaid moraalsed?

Jeesuse jalge ees

Doug Batchelor

„Kedagi, kes mind armastaks.“ See oli kõik, mida ta soovis – kõik, mida keegi üldse tegelikult soovib. Avasta värske vaatenurk hellale, armastavale Päästjale, kes pakub meile minevikku hukka mõistmata uut tulevikku, kui jääme Maarja Magdaleena kombel Jeesuse jalge ette.

Kas PIIBLIT saab ikka veel uskuda?

Bryan Ball

Enam kui 400 aastat tagasi riskisid inimesed oma eluga, kui nad tõlkisid ja paljundasid emakeelseid Piibleid. Kas selline ohvrimeelsus oli seda väärt? Ja kas sellel on mingit tähtsust tänapäeval?

pood.advent.ee

Kogudustest, vt lk 63.